

Tájékoztató
a Balaton Fejlesztési Tanács
2023. évi tevékenységéről

Siófok, 2024. február

Tartalom

1. A Balaton Fejlesztési Tanács tagjai	3
2. A BFT és munkaszervezete 2023. évi tevékenységének kiemelt területei	4
2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása	7
2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység	9
2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés	10
2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása	11
2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, ...	15
2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.....	15
2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése	18
2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel	21
2.10. A 2023. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.....	25
2.11. A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.....	27
2.12. Mozdulj Balaton programsorozat 2023. évi lebonyolítása.....	30
2.13. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2023. évi megvalósítása	30
2.14. Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságpszichológiai elemzések, kutatások elkészítése	33
3. A tanács ülésein végzett feladatok	34

1. A Balaton Fejlesztési Tanács tagjai

A Tanács **szavazati joggal rendelkező tagjai** a 1996.évi XXI. számú Területfejlesztési Törvény alapján - 2023. évben:

- a tanács illetékességi területén működő megyei közgyűlések elnökei (3 fő)
- az érintett megyei közgyűlés egy-egy képviselője (3 fő),
- a területfejlesztésért felelős miniszter képviselője,
- az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter képviselője,
- a kormányzati stratégiák kidolgozásának támogatásáért felelős miniszter képviselője,
- a területrendezésért felelős miniszter képviselője,
- a környezetvédelemért felelős miniszter képviselője,
- a vízgazdálkodásért felelős miniszter képviselője,
- a turizmusért felelős miniszter képviselője, valamint
- a természetvédelemért felelős miniszter képviselője.

A területfejlesztésért felelős miniszter és az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter egy-egy tagot delegál, míg más felelősségi körökben érintett miniszterek kizárólag egy tagot delegálhatnak akkor is, ha több kormányzati felelősségi kör alapján jogosultak a tagdelegálásra.

A Tanács tagjainak száma a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter által kijelölt társelnökkel együtt 15. fő.

A területfejlesztési törvény alapján a térségi fejlesztési tanács ülésein **állandó meghívottként** vett részt

- az érintett megyei kereskedelmi és iparkamarák, agrárkamarák képviselői
- az érintett megyék kormányhivatalának vezetői,
- az érintett megyék állami főépítészei,
- a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter képviselője,

valamint mindazon gazdasági, társadalmi és egyéb szervezetek képviselői, akiket az ülésen való részvételre felkérnek. Így állandó meghívott volt a BFT ülésein:

- a Miniszterelnökség Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság képviselője
- a Dél-dunántúli valamint az Északnyugat-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos,
- a Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt. vezérigazgatója,
- a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója,
- a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság igazgatója,
- a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet igazgatója,
- a Balatoni Hajózási Zrt. vezérigazgatója,
- a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója,
- a Balatoni Szövetség elnöke,
- a Balaton Turizmus Szövetség elnöke,
- a Balatoni Civil Szervezetek Szövetsége elnöke,
- a Nők a Balatonért Egyesület elnöke,
- a Balaton Világörökségéért Alapítvány kurátora,
- a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Np. Kft. Felügyelő Bizottságának tagjai (3 fő).

2. A BFT és munkaszervezete 2023. évi tevékenységének kiemelt területei

A Balaton Fejlesztési Tanács célja, hogy a Balaton gazdájaként egy közösen elfogadott fejlesztési program mentén ösztönözze; és külső források, szaktudás bevonásával támogassa a régióban megvalósuló fejlesztéseket, felkarolja az új, innovatív ötleteket, ösztönözze a régió egészére kiterjedő elképzelések megvalósítását. A Tanács fontosnak érzi, hogy folyamatosan figyelve a régió életének eseményeit, változásait, teljes körű információval rendelkezzen a végbemenő gazdasági, társadalmi, környezeti folyamatokról, eseményekről, és erről tájékoztassa a régió élét, fejlesztése iránt érdeklődő személyeket, szervezeteket. A Tanács elkötelezettséget érez az iránt, hogy hid szerepet betöltve teret adjon a régió fejlesztésében résztvevő szervezetek párbeszédének, együttműködésének.

A BFT 2023. február 17-i ülésén fogadta el 2023. évi munkatervét és költségvetését. A Tanács az elfogadott munkaterv és költségvetés alapján – munkaszervezete aktív közreműködésével – látta el munkáját.

A 2023. év kiemelt feladatai a Balaton Fejlesztési Tanács számára az alábbiak szerint kerültek nevesítésre:

- a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása,
- önálló lebonyolítású térségi projektek előkészítése, megvalósítása,
- a Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.

A BFT munkatervében 2023. évre meghatározott feladatok:

1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása.

2022. évben Tanács munkaszervezete elkészítette, a Balaton Fejlesztési Tanács elfogadta a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027-es programidőszakra szóló Területfejlesztési Programját (Konceptió, Stratégia, Operatív Program), melyet a Kormány 1685/2022. (XII. 28.) számú, a Balaton Kiemelt Térség Hosszú Távú Fejlesztési Konceptiójának módosításáról, valamint Fejlesztési Programjáról szóló határozatában elfogadott és az alábbi feladatokat határozta meg a Tanács részére:

- vegyen részt a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjában rögzített fejlesztési célokhoz illeszkedő pályázati felhívások előkészítésébe véleményezőként.
- vegyen részt az érintett operatív programokhoz kapcsolódó monitoring bizottságokban.
- kísérje figyelemmel a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programban meghatározott célok megvalósulását, és a területfejlesztési miniszter útján háromévente adjon tájékoztatást azok megvalósításáról, és szükség esetén kezdeményezze azok felülvizsgálatát.

A területfejlesztési program végrehajtására a BFT önálló, dedikált forrással jelenleg nem rendelkezik, így a fentiekben felül a Tanács feladata a projektek, programok megvalósulásához szükséges források feltárása, a hazai és/vagy EU-s források rendelkezésre állásához a szükséges egyeztetések lebonyolítása.

2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység végzése:

- társadalmi és gazdasági helyzetének, környezeti állapotának, adottságainak vizsgálata,
- éves monitoring jelentés készítése,

- felkérés alapján közreműködés a szakpolitikai, szakmai együttműködésekben (pl: Balaton Részvízgyűjtő Vízgazdálkodási Tanács).
  - felkérés alapján településrendezési eszközök véleményezése a kiemelt térség településeire vonatkozóan.
3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés:
- Tájékoztatás készítése a program megvalósulásáról a pénzügyminiszter részére.
  - Közreműködés valamennyi operatív program monitoring bizottság munkájában.
4. A Balaton Klímastratégia megvalósítása:
A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia célja, hogy a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiára és a megyei klímastratégiákra épülve összegezze és meghatározza azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik a Balaton térség aktív szerepvállalását a klímaváltozás csökkentése, illetve az ahhoz való alkalmazkodás területén. A Stratégia 2020-ban került elfogadásra. Célunk a Stratégiában foglalt feladatok folyamatos megvalósítása.
5. A Balaton régiót érintő jogszabályok kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja:
- jogszabály alkotási folyamat figyelése,
  - tervezetekkel kapcsolatban a térségi szereplők véleményének megkérdezését követően egységes BFT álláspont kialakítása, képviselése,
  - térségi szereplők által kezdeményezett jogszabály változtatási igények vizsgálata, indokoltság esetén azok támogatása.
6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.
Tervezett témakörök: vízfelület használata, építészeti arculat, beépítettség, stb.
7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok végzése:
- Folyamatos információ biztosítás a Tanács és a régió fejlesztésével kapcsolatban a Balaton fejlesztésében érdekelt szervezetek, sajtó részére,
  - A Balaton, mint komplex élettér köztudatbeli erősítése, azaz a térség a turisztikai desztináció mellett az itt élő lakosság, vállalkozók, üdülőtulajdonosok élettere, és egy sérülékeny természeti egység egyaránt.
  - A Balaton nagyfokú természeti sérülékenységből adódóan a fenntartható életvitelhez kapcsolódó szemléletformálási, tájékoztatási feladatok.
8. A Balaton nemzetközi ismertségének növelésére, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel.

BFT célfeladatok, a BFT több évre visszanyúló programjainak, projektjeinek 2023. évi feladatai:

9. 19. Tavak Világkonferenciája – „A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében” (WLC19) nemzetközi konferencia megszervezése, lebonyolítása
A 19. Tavak Világkonferenciája 2023. október 16-20-a között (tervezett időpont), Balatonfüreden kerül megrendezésre. A Balaton már másodjára ad majd otthont a rendezvénynek. A 3. Tavak Világkonferenciája 1988-ban Keszthelyen került

megrendezésre, amely a tavak pusztulásával kapcsolatos kérdésekkel és problémákkal foglalkozott, mint például az eutrofizáció, savasodás, mérgező anyagok, modellezés, rehabilitációs lehetőségek, valamint az érintettek szerepe a tavak megóvása és védelme során. A megrendezésre kerülő konferencián ezeket a témákat szeretnénk majd tovább vinni és kiegészíteni olyan megfelelő és hatékony eszközök bemutatásával, amelyek a tavak ökoszisztéma-szolgáltatásainak fenntartásához szükségesek.

10. A 2023. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása.
11. Előző évi BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.
12. Mozdulj Balaton projekt előkészítése, 2023. évi lebonyolítása.
13. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2023.évi megvalósítása.
Tervezett témakörök:
  - klímaváltozáshoz kapcsolódó feladatok a régióban,
  - térségi fenntarthatósági témájú szemléletformálási program,
  - környezettudatos régió,
  - táj- és vízpartrehabilitáció,
  - jeles napokhoz kapcsolódó tudatformálás, képességfejlesztés,
  - kiemelt térségek lehetősége a területfejlesztésben.
14. Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságszociológiai elemzések, kutatások elkészítése
2023. évben az alábbi kutatások, elemzések elkészítését tervezi az Ügynökség:
  - Területi tervezés megalapozása a jövő Balatonjáért
  - Kiemelt térségek együttműködésében zajló fejlesztések előkészítését szolgáló kutatások
  - A balatoni rendhagyó helyi társadalmának elemzése
15. Az Energiaügyi Minisztérium Energia és Klímapolitikai célok terhére 2022. évben 25 millió Ft támogatást biztosított a középiskolások részére indított szemléletformáló projekt finanszírozására.
A 2021/22-es verseny tapasztalatait és visszajelzéseit átgondolva 2022 szeptemberében újra meghirdettük a „Balatonról, jövőről 2022/23” versenyt. 16 csapat jelentkezett. A verseny négy témát dolgozott fel, négy fordulóból állt és a végső megmérettetés egy Diákkonferencia keretében volt.
A 4 választható téma: Sekély tavak; Energia felhasználás; Greenwashing; Szélsőséges időjárás.
A Diákkonferenciát 2023 áprilisában rendezte meg az Ügynökség.
A tevékenység részletesen a beszámoló 2.4. – A Balaton Klímaakadémia megvalósítása fejezetben került kifejtésre.
16. A BFT 2023. évben is kérvényezte 500 millió Ft fejlesztési forrás biztosítását az Energiaügyi Minisztériumtól a térség klímaadaptációs feladatainak támogatására, melyből 30 millió Ft-ot középiskolás szemléletformáló projekt 2023/24 tanévre szóló versenyének megrendezésére kívánunk fordítani.

A tevékenység részletesen a beszámoló 2.4. – A Balaton Klímaakadémia megvalósítása fejezetben került kifejtésre.

17. 2022. évi klímaadaptációs fejlesztési keret biztosít forrást a BFT és munkaszervezete 3 projektjének megvalósítására:

- Balaton Klíma akadémia beruházás megvalósítása
- A vállalkozások klímatudatosságának felmérése a régióban.
- A Balaton térségi klíma-, és környezetvédelmi program kidolgozása.

A tevékenység részletesen a beszámoló 2.4. – A Balaton Klímaakadémia megvalósítása, és a 2.6. – A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése fejezetekben került kifejtésre.

18. A BFT által 2023. évben kérvényezett klímaadaptációs fejlesztési forrás terhére tervezünk megvalósítani egy képzési mintaprojektet a kistelepülési vezetők számára, melynek keretében az ismeretátadás mellett, a szakértő közreműködésével saját településükre meg tudják határozni az energiafelhasználás csökkentését szolgáló hatékony és szükséges intézkedéseket.

A tevékenység részletesen a beszámoló 2.4. – A Balaton Klímaakadémia megvalósítása, és a 2.10. – A 2023. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések támogatása fejezetekben került kifejtésre

A feladatokat a Tanács és munkaszervezete, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség folyamatosan végezte.

A 2023 évben elvégzett főbb tevékenységek részletes bemutatása:

2.1. A Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2019- 2022 évek során elkészítette a térség 2021-2027 közötti uniós programozási időszak Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben releváns keretprogramjait a megyei tervezési dokumentumokkal megegyező szerkezeti struktúrában:

- Balaton Kiemelt Térség Hosszútávú Fejlesztési Konceptiója;
- Balaton Kiemelt Térség Stratégiai Programja;
- Balaton Kiemelt Térség Operatív Programja;
- Stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) a tervdokumentumokhoz kapcsolódó tematikában.

Az elkészült területfejlesztési dokumentumrendszert (konceptió, stratégia, operatív program) a Kormány 1685/2022. (XII. 28.) számú, a Balaton Kiemelt Térség Hosszú Távú Fejlesztési Konceptiójának módosításáról, valamint Fejlesztési Programjáról szóló határozatában elfogadta és az alábbi feladatokat határozta meg a Tanács részére:

- a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjában rögzített fejlesztési célokhoz illeszkedő pályázati felhívások előkészítésébe véleményezőként vegyen részt.
- vegyen részt az érintett operatív programokhoz kapcsolódó monitoring bizottságokban.
- kísérelje figyelemmel a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programban meghatározott célok megvalósulását, és a területfejlesztési miniszter útján háromévente adjon tájékoztatást azok megvalósításáról, és szükség esetén kezdeményezze azok felülvizsgálatát.

A Balaton Kiemelt Térség Operatív Programja (műfaji kötöttségei miatt) nem ad elegendő municiót egy fejlesztési program decentralizált elemeket tartalmazó végrehajtásához. Ezért, ahogy a vármegyék esetében is történt az Integrált Területi Programok vonatkozásában, a munkaszervezet elkészítette az Operatív Programnál mélyebb, a programvégrehajtás konkrét elemeit rögzítő dokumentumot a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben is. Mivel a Balaton esetében - a vármegyékkel ellentétben - nincs tudomásunk dedikált forrásokról, így a kiemelt térségi terv nem az Integrált Területi Program elnevezést kapta, hanem Végrehajtási Tervként hivatkozunk rá. A Végrehajtási Terv a Kormány által elfogadásra kerülő kiemelt térségi tervek megvalósításának körülményeit, feladat- projektterveit illetve eszközrendszerének kereteit rögzíti. A Végrehajtási Terv partnerségi egyeztetést követő, végleges változatát a Tanács 2023. februári ülésén fogadta el.

A kiemelt térségi fejlesztési programban megfogalmazott átfogó, stratégiai és horizontális célok alapvetően három, a kiemelt térségi Végrehajtási Tervben rögzített fő fejlesztéspolitikai fókusz köré csoportosíthatók.

1. KLÍMAADAPTÁCIÓ ÉS MITIGÁCIÓ
2. NÉPESSÉGMEGTARTÓ KÉPESSÉG ERŐSÍTÉSE
3. TÉRSÉGI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE

A Végrehajtási Tervben deklarált cél szerint e három tematikus fókusz érvényesülését szükséges elősegíteni a következő évek fejlesztéseinek tervezése és végrehajtása során. 2023. évben a Balaton Fejlesztési Tanács valamint a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség ezen három fejlesztési fókuszhoz kapcsolódó aktivitását tematikus és forrás szerinti megbontásban tartalmazza a beszámoló alábbiak szerint:

1. Klímaadaptációhoz és mitigációhoz kapcsolódó fejlesztések

- Klímaváltozás mértékét, hatását csökkentő települési fejlesztések támogatása pályázati úton – 2.4, 2.10 pont
- Energetikai mintaprojekt – 2.4 pont
- Szemléletformálás
  - Fenntarthatósági útmutató települési fejlesztésekhez – 2.4 pont
  - Balaton Klíma Akadémia – 2.4 pont
  - „Balatonról, jövőről” klíma- és környezetvédelmi verseny középiskolások részére – 2.4 pont
  - Fenntartható Térségi Mobilitási Terv - Sustainable Regional/Rural Mobility Plan (SRMP) - 2.6 pont
  - Balaton Kiemelt Térség Regionális Környezetvédelmi Programja 2023-2028 – 2.6 pont

2. Népeségmegtartó-képesség erősítése

- Szolgálati lakás-fejlesztési konstrukció – 2.6 pont
- Mozdulj Balaton program – 2.12 pont

3. Térségi kohézió erősítése

- Balatoni Partnerségi Program – 2.13 pont
- Videó műhely középiskolásoknak – 2.4 pont
- Tavak Világkonferenciája – 2.9 pont
- Funkcionális térségek az Európai Unióban - Világbank és az Európai Bizottság programja – 2.8 pont

Monitoring Bizottsági részvétel

A BFT 2021-2027 tervezési időszakhoz kapcsolódóan 8 monitoring bizottság munkájában vesz részt (GINOP PLUSZ, IKOP PLUSZ, KEHOP PLUSZ, TOP PLUSZ, EFOP PLUSZ, MAHOP PLUSZ, KAP, DIMOP PLUSZ)

A Monitoring Bizottsági munka keretében nyomon követtük, véleményeztük, észrevételeztük az egyes monitoring bizottságok által tárgyalt előterjesztéseket, szakmai anyagokat.

A Monitoring Bizottságok által tárgyalt főbb témakörök:

- OP végrehajtás, előrehaladás
- Éves Fejlesztési Keret módosítása
- kiválasztási kritériumok, módszertanok elfogadása
- felhívások véleményezése
- kiemelt felhívások, módszertanok véleményezése
- Ellenőrzések – projekt és OP szintű ellenőrzések
- Értékelési Terv elfogadása
- Értékelések előrehaladása
- OP –k kommunikációs stratégia elfogadása, kommunikációs akciók
- Munkacsoport beszámoló
- MB tagok képzése
- EB tájékoztatók

2.2. A Balaton Kiemelt Térség fejlődésének nyomon követése, folyamatos monitoring tevékenység

A Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) 2009-ben döntött arról, hogy a döntéshozói munka megalapozásaként az üdülőkörzetre vonatkozóan milyen gazdasági, társadalmi, környezeti és infrastruktúra indikátorok alapján készüljenek a rendszeres fejlesztési monitoring elemzések.

A monitoring tevékenység keretében 91 db éves rendszerességgel, valamint további 45 háromévente mérendő és elemzendő mutató alapján vizsgálja a térséget az alábbi szakterületek, témakörök szerint:

- Demográfia, társadalmi jellemzők
- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség
- Turizmus, vendéglátás
- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Gazdaság, gazdaságfejlesztés
- Közlekedés
- Kommunális infrastruktúra
- Környezet, környezet- és természetvédelem

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2021. évre vonatkozó előzetes monitoring jelentést a Tanács februári ülésén elfogadta, majd a Kormányrendeletben előírt 2022. március 31-i határidőre megküldésre került a jogszabályban rögzített szervezeteknek. Mivel a legfrissebb – jellemzően 2022. évi – statisztikai adatok a 2023. februári Tanácsülés idején még nem, vagy csak korlátozottan voltak elérhetőek, ezért a végleges monitoring jelentést a Tanács 2023. májusi ülésén fogadta el.

Az elfogadott monitoring jelentés az alábbi témakörökre vonatkozik:

- Fejlesztési források kihelyezése, pályázati eredményesség
- Demográfiai jellemzők, társadalom
- Turizmus, vendégforgalom

- Foglalkoztatás, munkanélküliség
- Közbiztonság, bűnügyi helyzet
- Lakásállomány, lakásépítés
- Civil társadalom, intézményrendszer
- Környezeti és kommunális infrastruktúra, környezet- és természetvédelem
- Vízi közlekedés, vízminőség

A térségi folyamatok nyomon követése érdekében – a 2022. évi térségfejlesztési forrás terhére – egyedi elemzéseket, kutatásokat is végrehajtott az Ügynökség. A 2022. év során elkészült kutatások eredményeit a Tanács 2023. februári és májusi ülésén, illetve a májusi BFT üléshez kapcsolódóan megszervezett szakmai napon tárgyalta.

- a BKÜ település vezetői körében végzett, a népmozgalom, demográfia, üdülőtulajdonosok, Balaton térségi folyamatok, COVID-19 járvány, illetve az orosz-ukrán háború hatásai témakörökben minden településre kiterjedő, teljes körű felmérés,
- az üdülőkörzetben élő lakosság vizsgálata a lakóhely, életmód, klímatudatosság, települési mobilitás, identitás, Balaton térségi folyamatok témakörökben 1000 fős, területi, települési jogállás és lakosságárányos reprezentatív mintavételű adatfelvétel, és
- a térség lakóingatlan állományának elemzése.

2.3. A Balaton fejlesztésére vonatkozó 1861/2016 (XII.27.) számú Kormányhatározat (továbbiakban: Kormányhatározat) végrehajtásában való közreműködés

A.) A kormányhatározat az alábbi feladatokat nevesítette a BFT számára:

- a) Balaton Területfejlesztési Konceptió és a Területfejlesztési Stratégia Program megvalósulásának nyomon követése, erről 3 évente tájékoztassa a Kormányt, és kezdeményezze felülvizsgálatát ha szükséges.
  - b) részvétel az operatív programok monitoring bizottságainak munkájában.
- a) A Konceptió és a Stratégia megvalósulásának nyomon követése céljából a munkaszervezet folyamatosan végzi a támogatásból megvalósult fejlesztések elemzését, nyomon követését a kormányzati szervek által biztosított adatok alapján. Az elkészült jelentést 2023. májusi ülésén tárgyalta a Tanács. A Balaton Területfejlesztési Konceptió és a Területfejlesztési Stratégia Program felülvizsgálatát a Pénzügyminisztérium szakmai iránymutatásával 2018-ban indította el a Tanács, melynek eredményéről a 2.1. pontban adtunk tájékoztatást.
- b) Monitoring Bizottsági részvétel
A BFT 7 monitoring bizottság munkájában vesz részt (GINOP, IKOP, KEHOP, TOP, EFOP, VPOP, MAHOP)
A Monitoring Bizottsági munka keretében nyomon követtük, véleményeztük, észrevételeztük az egyes monitoring bizottságok által tárgyalt előterjesztéseket, szakmai anyagokat.
A Monitoring Bizottságok által tárgyalt főbb témakörök:
- OP módosítás
  - OP pénzügyi és szakmai előrehaladás
  - Éves végrehajtási jelentések
  - Éves Fejlesztési Keret módosítása
  - Ellenőrzések – projekt és OP szintű ellenőrzések

- Értékelések előrehaladása,
- megvalósult értékelések eredményei,
- OP –k kommunikációs tevékenysége
- Nagyprojektek, projektek bemutatása
- 2014-20 programozási időszak értékelése
- Projektlátogatások, szakmaiutak

B) A fenti feladatok mellett a Tanács végzi a kormányhatározatban megfogalmazott fejlesztési célok, projektek megvalósításának segítségét.

- Konzorciumvezetőként folyamatosan dolgoztunk a Balaton-felvidéki Kultúrtáj világörökség várományosi helyszín turisztikai célú fejlesztésére vonatkozó pályázati projekt megvalósításán. A projekt 2023.12.31-én zárt.
- A munkaszervezet részt vesz az MTÜ Zrt. által jegyzett, a Balaton turisztikai térség pozicionálására vonatkozó márka fejlesztési pályázat megvalósításában. A projekt 2023. év végén zárt.
- Folyamatos pályázatfigyelés.
A munkaszervezet napi szintű pályázatfigyelést végez, pályázati összefoglalót készít.
- A térség fejlesztése szempontjából kiemelt egy-egy témakör áttekintése, fejlesztési javaslat kidolgozása a térségi szereplők bevonásával.
Részletesen kifejtve a BFT célfeladatok/Baltoni Partnerségi Program keretében.

2.4. A Balaton Kiemelt Térségi Klímastratégia megvalósítása

Az utóbbi időszakban egyre hangsúlyosabbá váló globális folyamatok új kihívások elé állítják a Balaton régiót. Súlyponti kérdéssé vált a klímaváltozáshoz való adaptációs feladatok megvalósítása, a munkaerőhiány és a térség előregedésének kezelése, a népességmegtartóerő javítása, mindez egy gyorsan változó klimatikus, gazdasági és társadalmi környezetben.

A Klímaváltozáshoz kapcsolódó megelőzési, alkalmazkodási feladatokat a Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiája határozza meg, melyet széleskörű társadalmi egyeztetést követően 2020. évben a Balaton Fejlesztési Tanács – és tagjaiként az egyes operatív programok végrehajtásáért, valamint a területi tervezésért felelős minisztériumok képviselői – elfogadott.

A Klímastratégiában megfogalmazott cél kétféle beavatkozási területet igényel:

1. az emberek, település vezetők, tervezők, döntéshozók szemléletének átalakítása, tudásának kiszélesítése, bemutatva hogy mit tudunk tenni mi, a térségben élők, a térség fejlődéséért dolgozók a természeti környezet megóvása, a klímaváltozás mérséklése érdekében.
2. a fejlesztések során a klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek megvalósítása.

1. Szemléletformálás

A. Szemléletformáló rendezvénysorozat a Balaton Partnerségi Program keretében

A szemléletformálás terén a BFT munkaszervezete 2020. november elején elindította a „*Délután a Balatonról - ismeretterjesztő rendezvénysorozat*” projektjét, melynek keretében havonta feldolgozunk egy a klímaváltozáshoz kapcsolódó, a fenntartható életmódot elősegítő témakört (pl: vízmegtartás a kertekben, hulladékok, egészséges

élelmiszerek, stb). A projektet – a témák kimeríthetetlen sokszínűsége miatt – több éves időszakra tervezzük.

A rendezvénysorozat azóta is online formában kerül megvalósításra, minden hónap első szerdáján, figyelemfelkeltő, érdekes prezentációkkal, filmekkel, amelyek minden érdeklődő partnerünk, továbbá az iskolai oktatás - a tanárok, a diákok és a szülők – és a lakosság számára is segítséget és támogatást nyújtva azokban a témákban, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a klímaváltozással, környezetvédelemmel és természetesen a Balatonnal kapcsolatban.

A rendezvény célja, hogy a résztvevők tudományos értékű előadásokat és közérthető formában ismertetett jó gyakorlatokat hallgathassanak, annak érdekében, hogy a saját felelősség felismerhető legyen mindenki számára, hogy a közös hang megtalálásával a közös cselekvés eredményre vezethessen.

2023-ban az alábbi témakörökkel foglalkoztunk:

- Kertünk és udvarunk
- Területrendezés és építészet
- A jövő települési zöldfelületei
- Megfogtam egy szúnyogot
- Közösségi jószágtartás és tájfenntartó gazdálkodás
- Fenntartható lakhatás
- Vadak a kertek alatt

B. „ROL-ROL Balatonról, jövőről” Klíma- és környezetvédelmi verseny a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet középiskolái számára

Az Ügynökség az Energiaügyi Minisztérium támogatásával a 2021/22, 2022/23 és 2023/24-es tanévekben online klíma- és környezetvédelmi versenyt hirdetett a Balaton Régióban működő középiskolák 9-12. évfolyamos diákjai számára. A verseny célja, hogy

- elérje a társadalom felnövekvő nemzedékét, a következő generációnak legjobb tudásunk szerint minden segítséget, ismeretet megadjon ahhoz, hogy az egybolygós életmód koncepció váljék a hétköznapi lét témájává, a közösségek együtt keressék és műveljék a Föld védelmének, a klímaváltozás mérséklésének lehetséges megoldásait.
- felhívjuk a figyelmet a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és Közép-Európa legnagyobb édesvízi tava, a Balaton sérülékenységére.

A verseny alapoz a diákok által végzett kutatómunkára, saját iskolai közösségeik nagy számban történő eléréseire.

A 2022/23-as verseny végét jelentő Diákkonferenciára áprilisban került sor a döntőbe jutott 7 csapat részvételével. Az előadásokat egy 6 főből álló szakmai zsűri pontozta. A zsűri tagjai a Diákkonferencián előadott prezentáció és a helyszínen kiállított standok alapján állították fel a csapatok sorrendjét, amihez hozzá adódott a 4 forduló végén, szakmai mentorok által, a fordulók részfeladataira kapott pontszám is. Az összesítés alapján a 3 győztes csapat:

- 3.helyezett a TemperaTúra csapat, a Siófoki SZC Mathiász János Technikum és Gimnázium, 9. G. osztálya.
- 2.helyezett a Snecik csapat, a Keszthelyi Vajda János Gimnázium 10. A. osztálya.
- 1.helyezett az Értékmentők csapat, a Marcali Berzsényi Dániel Gimnázium 10.A. osztálya.

A Diákkonferencián került bemutatásra a játéktervező verseny győztes társasjátéka a CleanUp, melyet a Siófoki Perczel Mór Gimnázium és Kollégium (2022-ben) 11. N osztálya, az Algoritmus csapat készített.

Balatonról, jövőről verseny a 2023/24-as tanévben
Szeptember elején meghirdetésre került a Balatonról, jövőről 2023/24 verseny is megújult formában. Az idei verseny feladata klíma- és környezetvédelmi városi séták tervezése, melynek célja, hogy a diákok ismerjék meg a klímaváltozás saját településüket érintő és befolyásoló hatásait. Ismerjék fel a klímaváltozás mellett és ellen ható folyamatokat a mindennapi életükben. Szeretnénk elérni, hogy a sétát honosítsák meg az iskolájukban olyan formán, hogy a következő 9. évfolyamosoknak mutassák be szeptemberben, ezzel is új hagyományt teremtvé.

A felkészüléshez és a feladatok elkészítéséhez az Ügynökség létrehozott egy interaktív tudásbázis-platfomot, amely egyben a verseny lebonyolítási felülete is: <https://www.rolrol.hu/kezdooldal> .

C. Balaton Klíma Akadémia

A Balaton Klíma Akadémia létrehozásával a térség klímastratégiájának „A1” intézkedése valósulhat meg.

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete jelenleg a Siófok Város Önkormányzata tulajdonában álló Siófok, Batthyány u. 1. szám alatti irodaházban működik a tulajdonossal kötött használati megállapodás alapján.

A BFT és munkaszervezete az irodaház együttes régi szárnyában egy fenntarthatósággal kapcsolatos „oktató és tudás központ”-ot, tervez kialakítani.

Az oktatási és tudásközpont funkcióhoz kapcsolódóan az épületben bemutató és oktatótermek, kiszolgáló egységek kerülnek kialakításra.

Az építkezés során a legkorszerűbb energetikai megoldások kerülnek alkalmazásra.

A beruházás folyamatban van, tervezett befejezési határideje 2024.12.31.

2. A klímaváltozás mérséklését és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítő beruházási elemek megvalósítása

A Tanács pályázatot írt ki olyan zöldterületi fejlesztések támogatására, ahol a terület használati funkciójától (közösségi terület, park, partvédmű, stb) függetlenül a vízmegtartás, a klímatisztító változásokhoz történő alkalmazkodás a fő szempont. Cél, hogy a kialakításukban a természetességre törekvő, egyszerű megoldások szolgálják a terület vízgazdálkodását, vízmegtartó képességének növelését.

Mivel a vízmegtartás szemlélete, a fenntarthatóságot szolgáló beruházási elemek jelenlegi tervezési gyakorlatban még csak kismértékben jelennek meg, ezért fontosnak tartottuk a tervek ilyen szempontú szakmai támogatását, fenntarthatósági szakértő bevonásával a pályázóval folytatott közös projektfejlesztési munka keretében.

A pályázat forrását az Energiaügyi Minisztérium és a Miniszterelnökség által biztosított fejlesztési forrás finanszírozta, melyről további információ a 2.10. pontban szerepel.

3. Fenntarthatósági útmutató éves frissítése

Az Ügynökség 2018. évben dolgozta ki a Tanács által meghirdetett településfejlesztési pályázatokhoz a Fenntarthatósági Útmutatót.

Az útmutató a települési zöldinfrastruktúra elemei (a növényzettel és vízzel borított felületek), mint fásított közterek, közkertek, közparkok, játszóterek, fasorok és zöldsávok, vízparti zöldsávok, intézménykertek, zöldsávok, zöldfalak kialakításához nyújt segítséget, folyamatosan frissülő tartalommal.

4. Videó műhely középiskolásoknak

A CLLD támogatásból megvalósult egy műhelyfoglalkozás sorozat gyakorlati és elméleti elemekkel, amelyek a videós ismeretek bővítését, valamint a helyi környezeti értékek jobb

megismerését célozták meg. Két siófoki középiskola önként jelentkező tanulói vettek részt a programon. Vízügyi és madártani szakértők útmutatásával, valamint profi operatőr segítségével vettek fel Siófok, illetve a Balaton környezetét jellemző jeleneteket a támogatásból beszerzett kamerákkal. Az elkészült filmek a környezet értékeinek megóvását, az élőhelyek és a táj védelmét hivatottak segíteni azzal, hogy közérthetően megfogalmazott jelenségeket mutatnak be, és fontos kérdéseket vetnek fel. A projekt 2023 augusztusában zárult, a TOP 7.1.1 kiírás keretében kihelyezett 7,8 MFT-os ESZA forrás kedvezményezettje a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség volt.

5. Hulladécsökkentési Hét 2023

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség munkájában a régiófejlesztés során kiemelt szerepet kap a környezetvédelem, ezért kötelességünknek tartjuk, hogy nemcsak munkánk során, hanem minden szinten kiálljunk a számunkra fontos értékek mellett. Célunk, hogy minden munkatársunk megismerje és alkalmazza azokat az eszközöket, amelyekkel hozzájárulhat a környezet védelméhez. A tudatosság növelése nem áll meg a munkahelyi kereteken belül, fontosnak tartjuk, hogy a munkatársak személyes példájukkal családjukban és szűkebb-tágabb lakókörnyezetükön belül is képessé váljanak azon értékek közvetítésére, amelyek hozzájárulnak a környezettudatos, felelősségteljes és összetartó közösségek kialakulásához.

A 2023. évi Európai Hulladécsökkentési Hét elnevezésű program november 18-26. között került megrendezésre. Az idei év témája: a csomagolás volt, ezért az idei akciónk keretében a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség munkatársai egy hétvégén keresztül összegyűjtötték a háztartásukban keletkezett csomagolási hulladékaikat, majd ezekről egy-egy fotót készítettünk. A fotókat elláttuk a háztartások adataival, illetve azokkal a gondolatokkal, amelyek a munkatársakban felmerültek a fotók láttán. Az elkészült fotók reményeink szerint segítettek realizálni a csomagolási hulladék mennyiségét, illetve azt, hogy mely termékek azok, amelyeket ki lehet váltani kevésbé vagy más módon/anyaggal csomagolt alternatívára. Akciónk valódi segítséget nyújtott abban, hogy a saját háztartásunkban mely termékek azok, amelyeknek a csomagolása a legnagyobb arányban van jelen, így a legproblémásabb területekre/termékekre fókuszálva kereshetjük a megoldást.

Azzal mindannyian tisztában voltunk, hogy sok a csomagolási hulladék, de ezt külön összegyűjtve és fotón realizálva már azzal is tisztában vagyunk, hogy "Mennyi az anyyi?"

6. Vállalkozások klímatudatosságának felmérése

Az Energiaügyi Minisztérium által a Balaton Fejlesztési Tanács számára 2022. évben biztosított klímaadaptációs fejlesztési forrás felhasználási módjai között lehetőség nyílt egy térségi kutatási projekt megvalósítására. A 2022. június 1. – 2023. december 31. között megvalósításra kerülő munka fókuszaként a kiemelt térségi vállalkozások klímaváltozáshoz, környezettudatossághoz köthető attitűdjeinek vizsgálatát határoztuk meg, tekintettel egyrészt a forráskihelyezés alapvető klímaadaptációs fókuszára, másrészt pedig a több válságtényezővel küzdő balatoni vállalkozások speciális helyzetére. A vizsgálat elvégzésének szükségességét alátámasztja és indokolja, hogy a Balaton térsége a klímaváltozás kockázatainak, várható negatív hatásainak jelentősen kitett, valamint a térség turizmusgazdasági orientációja révén a környezeti, ökológiai egyensúly fennmaradása és fenntarthatósága is kulcskérdés.

A projekt három modul keretében valósult meg a rendelkezésre álló időtávban. A megalapozó munkarész során a nyilvános adatbázisokban, illetve a Fejlesztéspolitikai Adatbázis és Információs Rendszerben elérhető adatok alapján elemeztük a balatoni vállalkozási szektor sajátosságait és fejlesztéspolitikai pozícióit. A II. számú, „esettanulmányok” munkarészben helyszíni, terepi adatfelvétel, személyes strukturált

interjúk felvétele céljából kerestünk fel 20 térségi vállalkozást, kifejezetten a környezettudatossággal, fenntarthatósággal, klímaváltozással, klímaadaptációval kapcsolatos véleményük, attitűdjeik megismerése céljából. A projekt III. moduljaként az eredményeket közlő, tapasztalatokat összegző zárótanulmányt készítettük el. A tanulmányt a Tanács 2024. februári ülésén tárgyalja.

2.5. A Balaton régiót érintő jogszabályok, stratégiák kialakításában, felülvizsgálatában, végrehajtásában való közreműködés, valamint e tárgyban a települési önkormányzatok koordinációja

A témakör keretében elvégzett feladatok:

- új területfejlesztési törvény társadalmi és szakmai egyeztetése.
- Településrendezési tervek, a tervek felülvizsgálatának véleményezése (Balatonakarattya, Tab, Balatonvilágos, Balatonkeresztúr, Zalakaros, Balatonmáriafürdő, Balatonföldvár, Felsőörs, Gyenesdiás, Nagyrada, Buzsák, Mindszentkállya, Uzsza).
- Tapolca – Keszthely villamos üzem kiépítése a Balaton körül - II. ütem előkészítése projektek Bírálati Megvalósíthatósági Tanulmányai véleményezése
- Veszprém Vármegyei ITP módosítás véleményezése
- Veszprém Vármegye Környezetvédelmi Programja 2023-2027 egyeztetési változata véleményezése
- Nágocs település kérésére egyeztetés lefolytatása Nágocs csatlakozási szándékáról a Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez, majd az államtitkárt úr tájékoztatása mellett az Ügynökség, és vállalta, hogy 2024-ben a monitoring jelentés készítésével egyidőben megvizsgálja a statisztikai adatok alapján, hogy milyen hatásai lehetnek a település csatlakozásnak.

2.6. A Balaton Kiemelt Térség önkormányzatai közötti együttműködés erősítése, a térségi szintű problémák megoldására közös javaslatok, megoldások előkészítése.

2023. évben az alábbi problémák, feladatok igényelték a Tanács közreműködését:

1. Fejlesztési forrás igény bővítése

Klímaadaptációs forrás

A BFT elnöke egyeztetést folytatott az Energiaügyi Minisztérium klímapolitikáért felelős államtitkárával fejlesztési forrás biztosítása érdekében a térségi klímaadaptációs fejlesztések támogatása céljából. Az egyeztetés eredményeként – 2021 és 2022 éveket követően - 500 millió Ft klímaadaptációs forrással rendelkezett a BFT 2023-ban is.

Szolgálati lakás-fejlesztési konstrukció

Dr. Navracsics Tibor miniszter úrral folytatott egyeztetés eredményeként a Miniszterelnökség 5 milliárd forintnyi fejlesztési forrást biztosít a Balaton Fejlesztési Tanács számára, hogy települési önkormányzati kedvezményezettnek számára pályázati úton nyújtson támogatást szolgálati lakások létesítésére. A pályázati felhívások 2024. I. félévében kerülnek meghirdetésre.

2. Térségi fejlesztési programok támogatása

A Sió-völgye térségi együttműködés kezdeményezéséhez kapcsolódóan a lehetséges programterület lehatárolása, illetve erre vonatkozó demográfiai és gazdasági gyorselemzés készült el, valamint összeállításra került a Sió-völgy turisztikai vonzerőleltára. Az együttműködés előmozdítása érdekében az ügynökség munkatársai részt vettek a Közép-Duna Menti Fejlesztési Ügynökség által 2023. október 5-én Pakson szervezett szakmai konferencián.

3. Fenntartható Térségi Mobilitási Terv

A fenntartható térségi mobilitási terv (Sustainable Regional/Rural Mobility Plan, a továbbiakban: SRMP) célja a térségi mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítása, fejlesztése. Az SRMP céljai, programjai, projektjei révén a térség településein élők és ott közlekedők számára a korábbinál élhetőbb körülményeket, jobb elérhetőséget, fenntarthatóbb mobilitási megoldásokat biztosít, melyek keretében célozza a közlekedési rendszer fejlesztését is. Az SRMP ugyanakkor nem egy *közlekedésfejlesztési* terv, hanem egy *mobilitási* terv, amelyben nem az egyes alágazati (vagy intermodális) infrastruktúra vagy más közlekedési rendszer elemek fejlesztésére, hanem a mobilitás feltételeinek és fenntarthatósági viszonyainak a javítására kell törekedni. A fenntartható térségi mobilitástervezés olyan stratégiai és integrált megközelítés, amely hatékonyan kezeli a térség közlekedésének összetettségét. Alapvető célja az elérhetőség és az életminőség javítása a fenntartható mobilitás irányába történő elmozdulás révén. A fenntartható térségi mobilitási terv elősegíti a fenntartható mobilitás hosszú távú jövőképe által vezérelt, tényalapú döntéshozatalt.

A Balaton Kiemelt Térség az EU által kijelölt 15 ún. bemutató térség egyike, ahol többek között a Térségi Mobilitási tervek készítésének gyakorlatát is vizsgálják. Eddig csak települési (városi) szintű mobilitási tervek készültek, ezekhez kapcsolódóan állnak rendelkezésre az EU által is elfogadott útmutatók. A térségi mobilitási tervre még nincs kidolgozott módszertan, ennek kidolgozását a projekt megvalósulása is segíti, a tapasztalatok pedig beépülhetnek az EU által a közeljövőben kidolgozandó SRMP útmutatóba.

A Balatoni SRMP Balatonfüred Város Önkormányzata, a Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség és a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet konzorciumi együttműködése keretében készülhet el. A terv készítéséhez kapcsolódó projekt a TOP Plusz 1.2.1 konstrukció keretében kerül finanszírozásra 120 millió Ft értékben. A projekt 2023. augusztus és 2025 március között valósul meg. 2023-évben megvalósultak az előzetes forgalomszámlálások, és meghirdetésre került az SRMP elkészítését végző szakértői cég kiválasztására vonatkozó közbeszerzési eljárás.

4. Balaton Kiemelt Térség Regionális Környezetvédelmi Programja 2023-2028

A Balaton Fejlesztési Tanács (a továbbiakban BFT) munkaszervezetével, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökséggel közösen úgy határozott, hogy el kívánja készíteni a térség környezetvédelméhez kapcsolódóan a Regionális Környezetvédelmi Programot a 2023-2028 közötti időszakra vonatkozóan. Ennek oka, hogy a Balaton Régióban is tetten érhetőek bizonyos kedvezőtlen környezeti folyamatok, amelyek mögött általában a gazdasági-társadalmi-természeti egyensúly eltolódása áll.

A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit megoldani.

A program célja a környezeti elemek vizsgálata, a kedvező, illetve hátrányos folyamatok számbavétele, illetve az ezekkel kapcsolatos társadalmi és gazdasági összefüggések feltárása, és ezt követően egy stratégiai feladatterv készítése. Ez alapján a dokumentum egy részletes

helyzetfeltáráson alapszik, és a feltárt sajátosságok alapján egy környezeti jövőkép kialakítását célozza. *A végső cél, hogy a régió lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon és a térség területén található természeti kincsek előnyeit turisztikai és gazdasági szempontból ki tudja használni, ugyanakkor az ennek érdekében megvalósuló fejlesztések az ökoszisztéma teherbíró képességét ne haladják meg, működjenek a megtartó funkciók, a védett értékek ne károsodjanak.*

A stratégia az alábbi öt stratégiai célt fogalmazza meg:

1. A térség lakói életkörülményeinek és életminőségének javítása és a vonzó vidéki életmód megteremtése, valamint az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése.
2. Környezeti, táji és természeti értékek megóvása, helyreállítása, fenntartható használata. illetve a természet védelmének szem előtt tartása a térség gazdasági, társadalmi fejlesztése során.
3. A térség adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, a környezeti, társadalmi és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő erőforrás takarékoság, és a hatékonyság javítása. A fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, környezetbarát, és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása, a gazdaság körforgásos működésének erősítése.
4. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez méltó üdülőhely minőségi fejlesztése oly módon, hogy az biztosítani tudja a lakó és üdülőnépesség rekreációs igényét, biztonságát a környezeti károk megelőzésének figyelembe vételével.
5. A környezettudatos életszemlélet erősítése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása, valamint a partnerség fejlesztésének előtérbe helyezése.

A fenti célok alapján került meghatározásra összesen 54 cselekvési irány és feladat.

A tervdokumentum egyeztetési változatát 2023. decemberi ülésén fogadta el a Tanács. Ezt követően az Ügynökség megkezdte a Terv társadalmi, hatósági egyeztetését.

5. Együttműködési megállapodás előkészítése a Miniszterelnökséggel és a Pannon Egyetemmel

A 2022. májusától a miniszteri szintre emelt magyar területfejlesztési politika kiemelt hangsúlyt kíván helyezni a speciális beavatkozást igénylő, közigazgatási határokhoz nem kötődő területi egységek, így többek között a kiemelt térségek fejlesztésére, ezzel is kifejezve elkötelezettségét a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet komplex fejlesztése iránt. Az érintett széles társadalmi réteg érdekeit megjelenítő, illetve kimagasló szakmai teljesítményt nyújtó szervezetek, intézmények közvetlen bevonása a társadalom egészére kiterjedő, egyes szakmai döntések előkészítésébe elősegíti a megalapozott stratégia alkotást.

A fenti szemlélet alapján a Miniszterelnökség többoldalú együttműködési megállapodást kezdeményezett Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területfejlesztésének meghatározó, stabil intézményi szereplőiként a Balaton Fejlesztési Tanáccsal és munkaszervezetével valamint a Pannon Egyetemmel. Az együttműködés feltételrendszere 2023-ban kidolgozásra kerül, azonban a megállapodás aláírása csak 2024. évben várható.

6. Lóczy Lajos Program

A Lóczy Lajos Program egy átfogó, több intézményt és szakterületet magába foglaló, alapvetően a Balaton és térségének fejlesztését célzó, több pillérből álló komplex projekt, melynek célja a Balaton vízgyűjtő területére (310 település) kiterjedő szakmai monitoring tervezési, előrejelzési és döntéselőkészítő célú kiépítése.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség a program 6. pilléréként tervezett regionális monitoring rendszer létrehozásával kapcsolatos feladatokba került bevonásra. Az intézményi partnerek között szerepel a Pannon Egyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, az Országos Meteorológiai Szolgálat, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága, a Balatoni Limnológiai Intézet. A projektelem célja egy a Balaton teljes vízgyűjtőjére kiterjedő integrált monitoring adatrendszer kiépítése, mely az környezeti, természeti, ökológiai, vízügyi indikátorok mellett olyan társadalmi-gazdasági indikátorokat is magába foglal, melyeket az Ügynökség Társadalomtudományi Kutatócsoportja rendszeresen elemez, illetve olyanokat is melyek előállítás, kidolgozása a jövőben tervezett. A tervezett eszköz fő hozzáadott értéke, hogy az integrált adatbázis révén különböző tudományterületek által használt indikátorok egymással kommunikálhatóvá, összevethetővé, vizsgálhatóvá válhatnak.

A projekt megvalósítása két szinten zajlik. Az alapvetően vezetői döntést igénylő ügyeket a LLP koordinációs bizottsága, míg a szakmai kérdéseket a szakértői bizottság tárgyalja. A program koordinációs bizottságában dr. Molnár Gábor ügyvezető igazgató, míg a szakmai munkacsoportban Oláh Miklós kutatásvezető és Fekete Károly kutató vesznek részt az Ügynökség delegáltjaiként.

A Balaton Monitoring Szakmai Munkacsoportja 2023. évben 2 ülést tartott:

- a március 6-i ülés Veszprémben a Pannon Egyetemen került megrendezésre. Az ülésen az alábbi témák kerültek megvitatásra: Balatoni algavirágzás, adatközpont létrehozása, társadalmasítás/tudománykommunikáció.
- május 2-án a szintén Veszprémben a Pannon Egyetemen megrendezett munkacsoport-ülés témája a tervezett adatközpont létrehozásának előkészítése volt.

2.7. A régió fejlesztéséhez kapcsolódó tájékoztatási feladatok elvégzése

A témakör keretében ellátott feladatok:

- Folyamatos információ biztosítás a Tanács és a régió fejlesztésével kapcsolatban a Balaton fejlesztésében érdekelt szervezetek, sajtó részére – a honlap, a hirbalaton.hu térségi hírportál és egyéb sajtóközlemények, rendezvény meghívások keretében.
- Sajtófigyelés – a térség számára meghatározó sajtóorgánumok figyelése – részletesen kifejtve lejjebb.
- Térségi szervezetek közötti szakirányú együttműködések fejlesztése – részletesen kifejtve a Balatoni Partnerségi Program keretében.
- **Részvétel és a térség képviselete (előadás tartása) szakmai programokon, konferenciákon:**
  - Kiemelt térségi kihívások az új programozási ciklus kezdetén – balatoni helyzetkép; Konferencia-előadás a „Funkcionális térségek a területfejlesztésben” c. konferencián, 2023. január 12. Siófok.
  - Kerekasztal-beszélgetés a Balaton társadalmi-gazdasági helyzetképéről a Matthias Corvinus Collegium Közgazdasági Iskola Gazdaságpolitikai Műhely hallgatóival; 2023. április 28. Révfülpö.
  - Aktuális társadalmi kérdések a Balatonnál különös tekintettel a zártkertekre – műhelykonferencia-előadás, 2023. május 10. Kéthely.
  - A Balaton társadalmi folyamatai az önkormányzatok szemszögéből – tájékoztató előadás a kiemelt térség önkormányzati vezetői körében végzett kérdőíves adatfelvétel eredményeiről. BFT online szakmai nap, 2023. május 16.
  - A balatoni lakosság 2022-ben - tájékoztató előadás a kiemelt térségben végzett lakossági kérdőíves vizsgálat eredményeiről. BFT online szakmai nap, 2023. május 16.

- Mennyit ér a Balaton? - Az éghajlatváltozás társadalmi-gazdasági kockázatai a térségben. Tudományos előadás a „Nagy tavunk jövője a klímaváltozás idején” c. konferencián, 2023. június 6. Tihany.
- Portfolio Balaton Business Forum 2023 június 8. Ejts vagy élesedj! - A térségfejlesztés navigációs eszközei.
- A múltban gyökerező identitás jelene és jövője – Identitásalapú társadalmi terek Magyarországon. Pannon Egyetem, Veszprém, 2023. június 21.
- Víz- és Szennyvízkezelés az Iparban Zalakaros - 2023. október 19., A körforgásos vízgazdálkodás jelentősége és megjelenése a Balaton Kiemelt Térség fejlesztésében
- Területfejlesztési kihívások és sajátosságok a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben – szemináriumi előadás az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, III. évfolyamos geográfus hallgatók részére. 2023. október 25, Budapest.
- Szemelvények a balatoni területfejlesztés történetéből – konferencia szekció-előadás a Magyar Regionális Tudományi Társaság Vándorgyűlésén, 2023. november 2. Pécs.
- Helyzetkép és vízió – a balatoni területfejlesztés alulnézetből. Konferencia-előadás a Pannon Egyetem BATUKI „Balatoni helyek és emberek” c. konferenciáján, 2023. november 16. Veszprém.
- **Nemzetközi előadások**
  - UNILASALLE - ECOLE DES METIERS DE L'ENVIRONNEMENT Campus de Ker Lann – Rennes diákok számára előadás tartása: About Lake Balaton area (Hungary) 3 March, 2023, Tihany,
  - Lake Balaton functional area (Hungary) - examples of management needs and cases -14 March, 2023, Online,
  - European Lakes Conference, Rome and Lago Bracchiano, Italy, 26th-27th September 2023; Lake Monitoring Methodologies.
  - 21st International EURO-INBO Conference, 12th Membo General Assembly, 20th EURO-INBO Anniversary, 16-19 October 2023, Valencia, Balancing Agriculture and Lake Ecosystems.
- **A térség fejlesztéséhez kapcsolódó publikációk**
  - Fekete Károly-Oláh Miklós-Dombi Gábor-Horváth Csanád Bátor: A bőségszaru súlya – Szemelvények a Balaton térség önkormányzatokat is érintő kihívásaiból. Comitatus Önkormányzati Szemle – különszám
- **Ismeretterjesztő írások a Balatoni Futár 2023. évi számaiban (Dombi Gábor)**
  - A Balaton térségében élő felnőtt népesség identitás jellemzői
  - A Balaton térségében élő felnőtt népesség életmód jellemzői
  - Klímatudatosság és energiafogyasztás a Balaton térségében
  - Népességvándorlási folyamatok és ezek lakossági észlelése a Balaton térségében
- **Médiamegjelenés**
  - Előregedő falvak a Balatonnál – riport, Magyar Demokrata, 2023/33. szám, 2023. augusztus (egyik riportalany: Fekete Károly)
- **Térségi magazin a Balatoni Futár térségi havilapban**
2018. évben elindítottunk egy havi magazint a Balatoni Futár térségi havilapban. Ennek keretében minden hónapban a témához köthető témakörben készítünk egy, a lakosság számára is közérthető anyagot. A 2023. évben tárgyalt témakörök:
  - Január: Közterületi fáink védelmében - A kölcsönös gondoskodás jóllétünk alapja
  - Február: A természet fogyóban lévő ajándéka: a homok

- Március: Klímaváltozás: tavaszi fagyok, rügyező gyümölcsfák Internet – áldás és átok - A világ legnagyobb infrastruktúrája, óriási energiaigénnyel
- Április: Időszámítási dilemma: téli vagy nyári legyen - Racionalitás kontra érzelem
- Május: Tárgyak az életünkben – a vásárlási kényszer fogságában
- Június: Nép- és műdalok motiválója - Megosztó szerepben – az akácfa
- Július: A kánikula következménye: fokozott folyadékbevitel
- Augusztus: Szemfényvesztés, zöldre mosás
- Szeptember: Vízió vagy valóság: Földünk új gyűrűje lesz az űrszemét
- Október: Tizenhét pont, amely megváltoztathatja a világot
- November: A reklámokon túli világ - A fogyasztás magánya, a társas lét boldogsága

Sajtófigyelés, sajtó megjelenések elemzése

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete sajtófigyelést végez a Balaton térségét érintő témákban a helyi és országos médiumok által megjelentetett hírek gyűjtésével.

Sajtószemle készül naponta, amely tartalmazza a hírportálok, internetes felületek online megjelenő Balatonnal kapcsolatos hírek gyűjteményét.

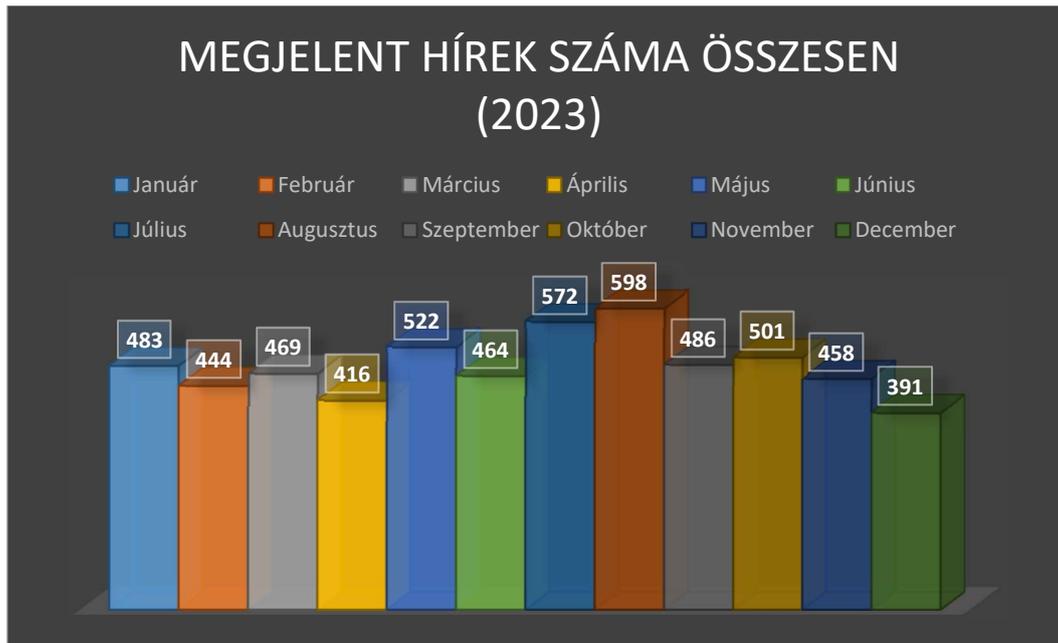
A Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete, a Balatoni Szövetség, a Balatoni Regionális TDM Szövetség és a Magyar Turisztikai Ügynökség Balatoni Marketing Igazgatósága együttműködés keretében létrehozta 2016-ban a Hírbalatont, mint Térségi Közhasznú Nonprofit Hírportált. Az oldal elsődleges célja, hogy pontos és megbízható adatokat, híreket, és háttér-információkat nyújtson elsősorban újságíróknak és szerkesztőknek ahhoz, hogy hiteles, naprakész és pontos információk jelenhessenek meg a Balatonról és a Balaton Régióról. (<http://hirbalaton.hu>) Az itt megjelenő híreket ezért kiemelt figyelemmel kísérik. A hirbalaton.hu hírfelület pontos, friss, naprakész információkat, híreket tartalmaz, melyet az idelátogatók olvashatnak. E felületen a munkaszervezet kiemelt, saját híreit, interjú anyagait jelentetjük meg, melyek kiegészülnek más médiumok online felületein megjelenő fontosabb hírekkel.

A napi sajtószemle a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség belső felhasználására készül.

2023. január 1-től 2023. december 31-ig a Balaton térség tekintetében megjelenő hírek következőképpen alakultak:

Az év során 5804 hírt regisztráltunk a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozóan. A megjelent hírek gyakorisága a téli hónapokban kevesebb, míg a nyári turisztikai főszezon időszakában (június-július-augusztus). A növekedés mértéke mérséklődik az ősz végén, amely kitart az évvégi szezonban is.

Megállapítható, hogy a legtöbb hír, mely e térséget érinti a turisztikailag kiemelt hónapokban olvasható a különböző médiumok hasábjain. Azonban az is megállapítható, hogy lényeges eltérés a hónapok során alig tapasztalható, tehát kiegyenlített a havonta megjelenő hírek mennyisége.

Forrás: Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kft. saját adatai alapján

A turisztikailag is kiemelkedő nyári hónapokban, de különösen augusztus hónapban regisztráltuk a legtöbb hírt, amely a Balaton Kiemelt Térségre vonatkozik.

2.8. A Balaton nemzetközi ismertségének fejlesztése, a tavak érdekeinek védelmében nemzetközi kapcsolatok erősítése, együttműködések támogatása, konferenciák szervezése, szakmai programokon részt vétel

A Balaton és térsége sajátos fejlesztési igényei miatt kedvelt mintaterülete és partnere nemzetközi együttműködéseknek, projektkezdemenyezéseknek. A nemzetközi együttműködések jellemzően a munkaszervezet nemzetközi projektjei keretében valósultak meg.

A Balatoni Integrációs Kft. 2023. évi nemzetközi projektjei

A Balatoni Integrációs Kft. 2023. évben az alábbi nemzetközi projektekből vett részt:

SPORT HATÁROK NÉLKÜL - Akadálymentes sportrendezvények a fogyatékossgal élő személyek számára (Erasmus+ Sport Program)

A projekt célja a fogyatékossgal élő személyek bevonása a sportolásba és a testmozgásba az egészséges életmód ösztönzése érdekében, megelőzve ezáltal az elhízást, és sok más egészségügyi problémát. A projekt hozzájárul a társadalmi befogadás elősegítéséhez, a generációk közti kapcsolatok erősítéséhez, valamint a kreativitás és az innováció előmozdításához a sport terén.

A projekt megvalósításában 3 ország területéről 3 szervezet vesz részt: horvát részről Muraköz Megye Önkormányzata (mint vezető partner), szlovén részről Lendva Község Önkormányzata és magyar részről a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft (mint projekt partner).

A projekt 2023 februárjában indult. Ebben az évben a projekt fő feladata a tervezett sportrendezvények előkészítése volt. Ennek keretében felmérésre került, hogy a partnerországok területén milyen sportolási lehetőségek állnak rendelkezésre a fogyatékossgal élő emberek számára, illetve a sportolás tekintetében az érintetteknek milyen

igényeik és szükségleteik vannak. A vizsgálat eredményeit figyelembe véve részletes akadálymentes sportprogram került kidolgozásra, mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály számára.

A projektpartnerek, valamint a sportrendezvények lebonyolításában közreműködő önkéntesek 2023. június 23-24-én Villachba utaztak, hogy részt vegyenek a Silbersee-tó partján a fogyatékossgal élő személyek számára szervezett sportnapon, hogy tapasztalatokat cseréljenek és a látott jó gyakorlatokat átvegyék és a hazai rendezvényeken majd alkalmazzák azokat. Az önkéntesek továbbá kétnapos szakmai képzésen vettek részt 2023. június 28-29-én, hogy a fogyatékossgal élő emberek sportolási szokásai kapcsán ismereteiket tovább bővítsék.

A következő év fő feladata a sportrendezvények megszervezése lesz. Minden projektpartner 5 sportrendezvényt szervez majd a fogyatékossgal élő személyek számára az alábbi tematika szerint:

- 2 db egynapos sportrendezvényt a fogyatékossgal élő gyermekek számára
- 2 db egynapos sportrendezvényt a fogyatékossgal élő felnőttek számára, és
- 1 db egynapos vízisportokkal kapcsolatos sportrendezvényt a fogyatékossgal élők számára.

CORE - Komposztálás vidéki környezetben (Interreg Europe)

(Composting in rural environment)

A CORE projekt célja, hogy minél szélesebb körben ösztönözze a komposztálást a vidéki területeken. A projekt az Interreg Europe program keretében valósul meg. A program általános célkitűzése, hogy a jó gyakorlatok összegyűjtése és a tapasztalatok megosztása révén segítse az érintett szakpolitikák javítását, jelen esetben a körforgásos gazdasággal és különösen a hulladékgazdálkodással foglalkozó szakpolitikákat.

A projekt megvalósítása 2023 márciusában indult és 2027 februárjában ér véget, melyet 1 év utókövetés kísér majd.

A projekt megvalósításban 8 ország területéről 9 partnerszervezet vesz részt. A projekt hazai partnere a Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség. A partneri körhöz a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, mint társult partner csatlakozott, mivel a projekt hazánkban a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjának nemzetközi jó példák, ismeretekkel való végrehajtását hivatott elősegíteni szakpolitikai javaslatok meghatározásával.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség részt vesz a helyi szakértői csoport munkájában, segíti a térségi jó gyakorlatok összegyűjtését, valamint javaslataival, észrevételeivel járul hozzá azok elemzéséhez.

Tapasztalatcsere és a nemzetközi jó példák megismerése érdekében ebben az évben kettő tanulmányi úttal egybekötött projekttegyeztetés került megrendezésre, melyen az Ügynökség is részt vett.

CHERRY – A kultúra fejlesztése a gazdaság helyreállítása érdekében (Interreg Europe)

(Making Culture the N°1 ally of European Recovery)

A CHERRY projekt célja, hogy a kultúra és kreatív ipar fejlesztése révén hozzájáruljon az Európai Unió gazdaságának helyreállítása érdekében (különösen a Covid-19 világvilágjárvány okozta gazdasági visszaesést követően).

A projekt az Interreg Europe program keretében valósul meg. A program általános célkitűzése, hogy a jó gyakorlatok összegyűjtése és a tapasztalatok megosztása révén segítse az érintett szakpolitikák javítását, jelen esetben a kultúrával és kreatív iparral foglalkozó szakpolitikákat.

A projekt az alábbi három téma tekintetében gyűjti össze a jó gyakorlatokat:

- Kultúra és Kreatív Ipar (KKI) és helyi fejlesztések: Hogyan lehet támogatni a kulturális vállalkozásokat a COVID-19 utáni talpra állásban, és hogyan lehet megerősíteni pozíciójukat, illetve támogatni új vállalkozások létrehozását.
- Kultúra és Kreatív Ipar (KKI) és a városi átalakulás: hogyan járulhat hozzá a KKI a városi átalakuláshoz, amely a zöld és digitális átállással, a kreativitással, az e-kereskedelemmel stb. kapcsolatos új trendeket váltja ki.
- Hogyan lehet támogatni a kulturális és természeti örökség értékeinek felértékelését a KKI bevonásával.

A projekt megvalósítása 2023 márciusában indult és 2027 februárjában ér véget, melyet 1 év utókövetés kísér majd.

A projekt megvalósításban 8 ország területéről 9 partnerszervezet vesz részt. A projekt hazai partnere a Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség. A partneri körhöz a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, mint társult partner csatlakozott, mivel a projekt hazánkban a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Programjának nemzetközi jó példaként, ismeretekkel való végrehajtását hivatott elősegíteni szakpolitikai javaslatok meghatározásával.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség részt vesz a helyi szakértői csoport munkájában, segíti a térségi jó gyakorlatok összegyűjtését, valamint javaslataival, észrevételeivel járul hozzá azok elemzéséhez.

Egyéb nemzetközi együttműködések

- ***Funkcionális térségek az Európai Unióban (Világbank és az Európai Bizottság programja)***

A Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete hosszú évek óta dolgozik azon, hogy felhívja a döntéshozók figyelmét a tavak szerepére és a tavas térségek integrált kezelésének a fontosságára mind hazai, mind nemzetközi szinten. Ennek is köszönhetően 2022 tavaszán felkérés érkezett a Világbank részéről, hogy a Balaton régió jelentkezzen az Európai Unió funkcionális térségeivel foglalkozó programjába. A kiválasztási eljárást követően a Balaton mellett további 11, főleg városias térség került be a programba, főleg Kelet-Közép-Európából.

A program célkitűzése, hogy segítséget nyújtson a részt vevő funkcionális térségeknek a fejlesztési terveik kidolgozásában és azok megvalósításában. A balatoni projekt megvalósításával célunk, hogy elősegítsük a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési stratégiájában meghatározott kihívásokra adandó válaszok részletes kidolgozását (kiemelt tekintettel az éghajlatváltozás hatásaira, a demográfiai változások okozta nehézségekre és a térségi kohézió erősítésére), valamint segítsük a fejlesztési programban javasolt intézkedések megvalósítását.

Az előző évben elfogadásra került intézkedési terv megvalósítása kapcsán a Világbank munkatársai 2023. július 12-13-án ismét eljöttek a Balatonhoz a megvalósult és a folyamatban lévő feladatok átbeszélése érdekében. A látogatás jó lehetőséget nyújtott, hogy a Világbank munkatársai jobban megismerjék és megvizsgálják a térséget, többek között a térségi közlekedés és az éghajlatváltozás vonatkozásában. Ehhez kapcsolódóan több háttéranyagot készítettek a kerékpárútvonalak felmérése és a térségben található „hőszigetek” feltérképezése érdekében.

A közös munka eredményéről, illetve általánosságban a funkcionális térségeknek az integrált területfejlesztésben betöltött szerepéről Eva-Viorela Sfârlea, a Világbank csoport romániai képviselőjének munkatársa részletes előadást tartott Balatonfüred, 2023. november 8-án, a Tavak Világkonferenciáján.

A projekt keretében keletkezett elemzések, egyeztetések, online fórumok anyagai elérhetőek a projekt honlapján: <https://functionalareas.eu/>

- ***Commune with Verve – Tanulmányút szervezése a Balaton régió természeti és kulturális értékeinek megóvásával kapcsolatos jó gyakorlatok bemutatása érdekében***

A "Gmina z werwą / Commune with Verve" projekt keretében a lengyel „ETNA” (Stowarzyszenie Ekologiczne) környezetvédelmi szervezet megbízásából a Balatoni Integrációs Ügynökség háromnapos tanulmányi utat szervezett a lengyel delegáció számára 2023. szeptember 11-13 között.

A Commune with Verve projekt a helyi környezetvédelmi kezdeményezések megvalósítását ösztönözi a délnyugat-lengyelországi Barycz-völgy térségében.

A projekt megvalósításában az Ügynökség feladata volt, hogy a jó gyakorlatok bemutatása révén segítséget nyújtson a lengyel partnerszervezetnek a környezetvédelmi törekvéseik megvalósításában. Ennek érdekében, a Kft. tanulmányi utat szervezett a lengyel delegáció számára, hogy bemutassuk nekik a Balaton régió természeti és kulturális értékeinek megóvásával kapcsolatos jó gyakorlatokat és kezdeményezéseket. Ennek keretében a lengyel delegáció tagjai megtekintették Siófokon a Sió-zsilip rekonstrukcióját, Gyenesdiáson a Living Gardens projekt keretében kialakításra került élőhelyeket, megnézték a “Világörökség Turisztikai Projekt” elemeit Balatonfüreden, Tihanyban, Szigligeten, valamint ellátogattak a Kis-Balaton Látogatóközpontba. A tanulmányút zárónapján Veszprémben jártak, ahol az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) 2023 program kapcsán létrejött fejlesztéseket ismerhették meg.

2.9. 19. Tavak Világkonferenciája – „A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében” (WLC19)

A Tavak Világkonferenciája (World Lake Conference - WLC) globálisan elismert rendezvény, ahol a tavak és vízgyűjtő területeik kezelésével és fenntarthatóságával kapcsolatos tudományos és társadalmi-gazdasági témák kerülnek széles körben megvitatásra.

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete, a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, a tavak környezetével foglalkozó nemzetközi bizottsággal, az International Lake Environment Committee Foundation (ILEC) szervezettel közösen, 2023. november 7-9-e között, Balatonfüreden szervezte meg a 19. Tavak Világkonferenciáját, amelynek témája „A tavakon túl: A tudomány, a kultúra és a kormányzás összekapcsolása a tavak fenntartható használata érdekében” volt.

A konferencia első két napján a résztvevők plenáris előadások és tematikus szekciók keretében ismerkedhettek meg a Balaton, illetve a világon található más nagy tavak fenntartható kezelése érdekében folyó széleskörű szakmai munka eredményeiről.

A konferencián összesen 17 tematikus szekció került megszervezésre, különböző témákban, többek között: a tavak integrált kezelése, monitoring, a tavakkal kapcsolatos fenntartható fejlődés kérdései, vízi és partmenti ökoszisztémák, éghajlatváltozás hatásai, valamint a tavak kezelésével összefüggő társadalmi, gazdasági és kulturális témák.

A konferencia zárónapján a jelenlévők hajókirándulással egybekötött szakmai tanulmányúton vettek részt, ahol a Balaton Fejlesztési Tanács térségi partnerszervezetei mutatták be tevékenységüket, megvalósult projektjeiket: többek között a Közép-Dunántúli

Vízügyi Igazgatóság a Sió-zsilip felújítását és az online monitorig rendszer mérőműszereit, valamint a Balaton Limnológiai Intézet munkatársai a kutatási eredményeiket.

A konferencia személyes részvétellel került megrendezésre, azonban a középiskolás diákoknak és az egyetemi hallgatóknak szervezett kísérő rendezvények hibrid formában valósultak meg, hogy a külföldi, elsősorban japán, diákok könnyebben részt tudjanak venni a rendezvényeken, és megoszthassák élményeiket, tapasztalataikat a magyar diákokkal.

A konferencián összességében több, mint 120 külföldi és több, mint 140 hazai résztvevő volt jelen személyesen. A résztvevők többsége a konferencia több napján is részt vett, így a konferencia előadásain naponta átlagosan 200 fő volt jelen, míg a szakmai tanulmányútra több, mint 120 résztvevő jött el.

A külföldi résztvevők a világ minden tájáról érkeztek: többségében Ázsiából (főként Japánból, Indonéziából, Indiából, Kínából) és Afrikából (főként Kenyából, Ruandából, Dél-Afrikai Köztársaságból), de sokan jöttek Európából (főként Brüsszelből, Németországból, Lengyelországból, Olaszországból, Egyesült Királyságból, Dániából), de érkeztek résztvevők az Egyesült Államokból, Kanadából, Mexikóból, Bolíviából és Brazíliából is.

A konferencia novemberben sikeresen megvalósult, a konferenciával kapcsolatos utófeladatok 2024-ben zárulnak le: többek között a Balaton Nyilatkozat készítése, a konferencia utókiadványának összeállítása, illetve ehhez kapcsolódóan a kiterjesztett absztraktok bekérése a konferencia előadóitól, valamint a konferencián készült videó felvételek, interjúk utómunkálatai.

2.10. A 2023. évi BFT fejlesztési forrás felhasználásával a térség fejlesztését szolgáló beruházások, fejlesztések, programok támogatása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2023. évben 690,7 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította

- 190,7 millió Ft erejéig a Gazdaságfejlesztési programok jogcím „Balaton fejlesztési feladatok támogatása” feladat terhére,
- 500 millió Ft az Energia- és klímapolitikai, valamint a kapcsolódó innovációs fejlesztési célok megvalósítása feladat terhére.

A fenti forrásokon felül 5 milliárd Ft áll rendelkezésre a térségben önkormányzati szolgálati lakások létrehozásának támogatására. A forrás 2024. évben kerül felhasználásra.

A 2023. évben megvalósult tevékenységek:

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján, 481.338.892 Ft (ebből térségfejlesztési forrás: 57.700.000 Ft, klímaadaptációs forrás: 423.638.892 Ft)	18 db	A településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács 2022. november 14-én meghirdette felhívását a 2022. évi forrásai terhére, két értékelési határral / benyújtási határidővel (2023. január 15. és 2023. május 15.). Az I. értékelési határral összesen 52 db érvényes pályázat érkezett be, 1.010.959.422,- Ft támogatási igénnyel. A jelentős többletigény miatt a pályázatbenyújtási lehetőség 2023.01.17-én lezárásra

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
		került, egyidejűleg elindult a forrásbővítés lehetőségének vizsgálata annak érdekében, hogy minél több jó projekt legyen támogatható. Sikeres bevonunk a meghirdetés kori 2022. évi 480.900.000 Ft összegű forráskeretbe a 2021. évi klíma forrás maradványát, a 2023. évi településfejlesztési forrást, valamint a 2023. évi klímaadaptációs forrást , így a kibővített forráskeret 1.018.558.311 Ft-ra nőtt. A támogatói döntés 2023.06.16-án, illetve 2023.08.04-én született meg 18 db projekt támogatásáról, 481.338.892 Ft összegben.
Közbiztonság-vízbiztonság fejlesztése 30.000.000,-Ft	10 db	A közbiztonság fejlesztési keret felosztására a BFT Közbiztonsági Kabinet javaslata alapján került sor. Valamennyi projekt esetén a támogatói okiratok 2023-ban kibocsátásra kerültek. 2023. évben 3 projekt elszámolása érkezett be, melyből 2 projekt kifizetésre került és 1 projekt elszámolása hiánypótlás alatt áll, 7 projekt elszámolása 2024. évben valósul meg.
Balatoni rendezvények támogatása 18.000.000,-Ft	14 db	A rendezvények támogatása keretében 14 rendezvény került támogatásra a megyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt esetén a támogatói okirat kibocsátásra került. 2023. évben 9 rendezvény elszámolása érkezett be, melyből 5 rendezvény kifizetésre és lezárásra került, 5 rendezvény elszámolása 2024. évben valósult meg.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 5.000.000,-Ft	1 db	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2023. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig valósul meg.
Mozdulj Balaton sport-program sorozat 5.000.000,-	1 db	A program 2023. évben terv szerint megvalósult. A projekt elszámolása megtörtént.
Térségi tájékoztatói feladatok 11.000.000,-Ft	2 db	A támogatói okiratok 2023. évben kibocsátásra kerültek. A Balatoni Futár projekt 2023.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2024. 04.30-ig valósul meg. Mind a 2 projekt 2024-ben kerül elszámolásra.
Világörökségi várományosi helyszín tanulmány elkészítése 4.000.000,- Ft	1 db	A támogatói okirat 2023-ban kibocsátásra került, a projekt 2024.12.31-ig valósul meg.
Tavak 2023. évi Világtalálkozója 30.000.000,- Ft	1 db	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2023. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig valósul meg.

Témakör / forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Térségi fejlesztéseket megalapozó kutatások, elemzések 10.000.000,-Ft	1 db	A továbbadott forrásról szóló megállapodás 2023. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig valósul meg.
Szemléletformálási program középiskolások részére 30.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2023. évben megkötésre került. A projekt keretében megvalósítandó középiskolai verseny 2023. szeptemberében elindult, és folyamatosan zajlik. A többfordulós verseny 2024. áprilisában zárul.
Energetikai mintaprojekt 20.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2023. évben megkötésre került. A projekt 2024.12.31-ig valósul meg.

A 2023. évi fejlesztési forrásból támogatott projektekre vonatkozóan 24 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

2.11. A korábbi évek BFT fejlesztési forrás felhasználásának ellenőrzéséhez, jelentési kötelezettségekhez kapcsolódó feladatok ellátása.

- *2021. évi fejlesztési forrás menedzselése*
A Balaton Fejlesztési Tanács 2021. évben 719,2 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította támogatási okirat keretében.
Az egyes témakörökben 2023-ban elvégzett feladatok:

Témakör / Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján 572.187.024,- Ft (ebből térségfejlesztési forrás 134.877.196,- Ft, klímaadaptációs forrás: 437.309.828,- Ft)	48 db	A településfejlesztési beruházások támogatására vonatkozó pályázati felhívást a Tanács 2021. július 16-án hirdette meg két értékelési határnappal, azaz két benyújtási határidővel (I. határnap: 2021. szeptember 15., II. határnap: 2021. november 15.). A támogatási szerződések 2022. évben megkötésre kerültek. 4 Kedvezményezett önkormányzat a projekt megvalósításának időszakában visszavonta támogatási kérelmét és lemondott az elnyert BFT támogatásról. A keletkező maradványösszegek átcsoportosításra kerültek: 3 új településfejlesztési pályázat került támogatásra, 1 önkormányzat plusz kiegészítő támogatást kapott a korábban már elnyert támogatási összeg felül, A támogatott 48 pályázat közül 47 pályázat megvalósítása befejeződött 2023. dec. 31-ig. 1 beruházás megvalósítása (Gyulakeszi Község Önkormányzata) 2024. első negyedévben várható.

A 2021. évi fejlesztési forrásból támogatott projektekre vonatkozóan 30 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

- 2022. évi fejlesztési forrás menedzselése

A Balaton Fejlesztési Tanács 2022. évben 719,2 millió Ft fejlesztési forrással rendelkezett. A forrást az Innovációs és Technológiai Minisztérium biztosította támogatási okirat keretében. Az egyes témakörökben 2023-ban elvégzett feladatok:

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Településfejlesztési beruházások támogatása pályázat útján 451.963.789 Ft (ebből társéfejlesztési forrás 130.535.432 Ft, klímaadaptációs forrás:321.428.357 Ft)	28 db	A településfejlesztési beruházások támogatására a Tanács 2022. november 14-én meghirdette felhívását a 2022. évi forrásai terhére, két értékelési határnappal/benyújtási határidővel (2023. január 15. és 2023. május 15.). Az I. értékelési határnapi összesen 52 db érvényes pályázat érkezett be, 1.010.959.422,-Ft támogatási igénnyel. A jelentős többletigény miatt a pályázatbenyújtási lehetőség 2023.01.17-én lezárásra került, egyidejűleg elindult a forrásbővítés lehetőségének vizsgálata annak érdekében, hogy minél több jó projekt legyen támogatható. Sikeresen bevonunk a meghirdetési 2022. évi 480.900.000 Ft összegű forráskeretbe a 2021. évi klíma forrás maradványát, a 2023. évi településfejlesztési forrást, valamint a 2023. évi klímaadaptációs forrást, így a kibővített forráskeret 1.018.558.311 Ft-ra nőtt. A támogatói döntés 2023.06.16-án, illetve 2023.08.04-én született meg 28 db projekt támogatásáról, 451.963.789 Ft összegben
Közbiztonság-vízbiztonság fejlesztése 30.000.000,-Ft	11 db	A közbiztonság fejlesztési keret felosztására a BFT Közbiztonsági Testületének javaslata alapján került sor. Valamennyi projekt esetén a projektek megvalósultak.
Balaton rendezvények támogatása 17.500.000,-Ft	15 db	A rendezvények támogatása keretében 15 rendezvény került támogatásra a megyei elnökök és a BFT elnöke javaslata alapján. Valamennyi projekt esetén a támogatási szerződés megkötésre került. 6 rendezvény elszámolása 2022-ben 8 rendezvény elszámolása pedig 2023. évben valósult meg, 1 rendezvény elszámolása folyamatban van.
Balaton régiós szakmai együttműködési rendezvénysorozat – Balatoni Partnerségi Program. 5.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt 2023.12.30-ig megvalósult.

Témakör /Forrás	Támogatott projektek száma	Megjegyzés
Mozdulj Balaton sport-program sorozat 5.000.000,-	1 db	A támogatási szerződés megkötésre került, a program 2022. évben terv szerint megvalósult. A projekt elszámolása megtörtént.
Térségi tájékoztató feladatok 11.000.000,-Ft	2 db	A támogatási szerződések 2022. évben megkötésre kerültek. A Balatoni Futár projekt 2022.12.31-ig, míg a Hírbalaton projekt 2023. 04.30-ig valósult meg. Mind a 2 projekt 2023-ban elszámolásra került.
Szemléletformálási program középiskolások részére 25.000.000,-Ft	1 db	A támogatási szerződés 2022. évben megkötésre került. A projekt keretében megvalósítandó középiskolai verseny 2022. szeptemberében elindult, és 12 térségi iskola 16 osztálya részvételével 2023. májusában zárult, melyet 2023. őszén egy témakörhöz kötött társasjáték készítési versenyforduló követett.

A 2022. évi fejlesztési forrásból támogatott projektekre vonatkozóan 40 db szerződésmódosítási kérelem került feldolgozásra.

- *Korábbi években támogatott projektek ellenőrzési tevékenysége*

A BFT 2023. május 18-i ülésén fogadta el a 2023. évi ellenőrzési tervét, mely alapján a Kft. folyamatosan végezte ezt a tevékenységet. A 2023. évben megvalósult ellenőrzések:

- projekt megvalósítását követő, utólagos ellenőrzés (szakmai- és pénzügyi beszámolóhoz benyújtott dokumentáció alapján) - 63 db.
- Valamennyi projekt esetében kötelező elvégezni a projektek megvalósulását követő, a támogatás kifizetésének alapján képező pénzügyi- és szakmai tartalmú dokumentáción alapuló elemzést
- közbenső ellenőrzés (helyszíni szemle) - 1 db (2021. évi településfejlesztési beruházás)
- utó és záró ellenőrzés (helyszíni szemle) – 46 db.

A fenntartási időszakra vonatkozó ellenőrzés a BFT által elfogadott ellenőrzési terv alapján:

- a 2019. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében a helyszíni utóellenőrzés elvégzése az alábbiak szerint:
  - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 4 projekt,
- a 2020. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében a helyszíni utóellenőrzés elvégzése az alábbiak szerint:
  - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 4 projekt,
  - Településfejlesztési beruházások témakörben: 1 projekt,
- a 2021. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében a helyszíni utóellenőrzés elvégzése az alábbiak szerint:
  - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 4 projekt,
  - Településfejlesztési beruházások témakörben: 30 projekt,
- a 2022. évi fejlesztési forrásból támogatott pályázatok esetében a helyszíni utóellenőrzés elvégzése az alábbiak szerint:
  - Közbiztonság-vízbiztonság témakörben: 3 projekt.

Az ellenőrzések alapján elmondható, hogy a vizsgált projektek jellemzően a támogatási szerződésben foglaltak szerint kerültek megvalósításra, az esetleges műszaki eltérések

illeszkedtek a projekt céljához, így a szerződés műszaki tartalmának módosításával elfogadásra kerültek. A fenntartási időszakra vonatkozóan a Kedvezményezettek eleget tettek a szerződésben vállalt fenntartási kötelezettségeknek.

2.12. Mozdulj Balaton programsorozat 2023. évi lebonyolítása

A Balaton Fejlesztési Tanács 2023-ben már 20. alkalommal szervezte meg a „Mozdulj, Balaton!” strandi szabadidős sportprogram-sorozatot. A rendezvénysorozat 35 település 42 strandján került megrendezésre. A nyári főszezonban strandonként 9 alkalommal biztosítottunk szervezett sportolási lehetőséget a helyszíneket látogató és sportolni szándékozó magyar, illetve külföldi vendég számára. A szervezői regisztrációk alapján több mint 40.000 fő vett részt a programokon, melyek között új elemként jelent meg a gyermekúszóverseny, mely nagyban hozzájárult a korábbi évekhez képest tapasztalható létszámnövekedéshez. A legnépszerűbb, legtöbb résztvevőt vonzó sportágak a strandröplabda, a különböző vízi játékok, a teqball illetve a 3 és 6 fős strandfoci voltak.

Az éves programsorozat zárórendezvénye Vonyarcvashegyen valósult meg, melyen települések csapatai vettek részt három sportágban (streetball, kispályás labdarúgás, strandröplabda). Az eseményen kiosztásra került a „Legsportosabb település” cím.

A rendezvénysorozathoz a BFT 5 millió Ft-ot, a résztvevő önkormányzatok pedig strandonkénti hozzájárulásból összesen 5,1 millió Ft-ot biztosítottak. Ebből az összegből tudtuk finanszírozni a sportszerek, érmek, honlap, szórólapok és plakátok, helyi szervezők díjazása, sporttalálkozó legszükségesebb költségeit.

2.13. Balaton régiós szakmai együttműködési program (Balatoni Partnerségi Program) 2023. évi megvalósítása

A régiós szakmai együttműködési program keretében rendezvények (konferenciák, fórumok, műhelymunkák) szervezésével olyan szakmai közösségek létrehozását kívántuk elérni, amelyek egy-egy szakterület, projekt mentén kialakítják a későbbi együttműködések, új projektek megvalósításának feltételeit. A szakmai munka 2015. júniusától folyamatosan valósul meg.

2023-ben az alábbi rendezvények kerültek megszervezésre:

1. Funkcionális térségek a területfejlesztésben - 2023. január 12., Siófok

Az átforgalmazó uniós és magyarországi területpolitika egyik aktuális kérdése a funkcionális térségek jövőbeni szerepe. A rendezvény megszervezésével elsődleges célunk a témával kapcsolatos szakmai-tudományos diskurzus bővítése, formálása volt.

Elhangzott előadások:

- Funkcionális térségek helye a megújuló területfejlesztésben
- Funkcionális térségek szerepe az európai területpolitikában
- Quo vadis térségi fejlesztési tanács? Funkcionális régiók alakítása, lehetőségei és szervezeti keretei a magyar területfejlesztési jogban
- A települési és területi önkormányzatok a területfejlesztésben válság idején
- Funkcionális térségek - elmélet és gyakorlat

- Funkcionális térségek Európában, különös tekintettel a Visegrádi országokra
- Balaton víz nélkül – Tokaj szőlő nélkül? Kiemelt térségi potenciálok és kockázatok a területi tervezésben
- Kerekasztal a kiemelt térségek szerepéről, jövőjéről, együttműködési lehetőségeiről

2. Víz Világnapi Konferencia a Balaton Régióban - 2023. március 28., Siófok

A víz alapvető, pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszínalatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban természetesen ezek az ivóvíz legfőbb forrásai. A víz megújuló természeti erőforrás, azonban nem körültekintő használata és a globális igények szakadatlan növekedése (népességnövekedés a gazdasági növekedés, fogyasztás, „életszínvonal” növelés kényszerével párosulva) következtében az egészséges édesvíz hiánytól szenvedő lakosság aránya rohamosan emelkedik, a fenntarthatóságot veszélyezteti.

Ezen kívül az éghajlatváltozás következtében növekszik a szélsőséges időjárási események gyakorisága, ami az eddigieket meghaladó kockázatot jelent, mely kedvezőtlen vízgazdálkodási és vízminőségvédelmi szempontból egyaránt. A vízpolitikában, vízgazdálkodásban a felszíni vizek, a talajvíz és a mélységi vizek védelme, a környezetkímélő vízgazdálkodás, az ásvány- és gyógyvizek, valamint a gyógyászati célú hévizek védelme kiemelkedően fontos.

Tekintettel arra, hogy a 2023. évben a Víz Világnap mottója „Változtass most!”, rendezvényünk célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a globális vízkörforgásban várható változásokról, körforgásos vízgazdálkodásról, Víz és Egészség Jegyzőkönyv munkaprogramjáról, magyarországi vízkészletekről, a balatoni fürdő kultúráról és a gyógyvizek fajtáiról, jótékony hatásairól.

Elhangzott előadások:

- Milyen változások várhatók a globális vízkörforgásban?
- Víz szerepe a körforgásos gazdaságban – Körforgásos vízgazdálkodás
- Nemzeti Népegészségügyi Központ vízhygiénés hazai és nemzetközi feladatai, eredményei, valamint a Víz és Egészség Jegyzőkönyv (a Határokat Átszelő Vízfolyások és Nemzetközi Tavak Védelméről és Használatáról szóló 1992. évi Egyezményhez) ismertetése
- Magyarországi vízkészletek, emberi fogyasztásra alkalmas víz
- Balatoni fürdőkultúra kialakulásának bemutatása
- Gyógyvizek fajtái, jótékony hatásainak (fürdőkúra, ivókúra) ismertetése

3. Föld Napi Konferencia a Balaton Régióban - 2023. április 25., Siófok

Balaton Kiemelt Térség klímastratégiájának jövőképe:

„A Balaton Régió egy olyan erős és szolidáris térség, amely képes együttműködő közösséggé válni, vállalja a felelősségét a klímaváltozásban betöltött szerepéért, hatékonyan képes a természeti környezetét és társadalmát óvni, magabiztosan áll ki a fenntartható fejlődés értékei mellett és mond nemet a túlfogyasztás környezetet romboló útjára.”

A tó és környezetének állapota, az ökoszisztéma egészsége meghatározza eltartóképességét, ezért elsődlegesen a természeti környezet és az ember viszonyát kell egyensúlyba – fenntartható fejlődési pályára – állítani. Az elérendő cél, hogy a lakosság és a vendégek igényeinek

kiszolgálása lehetőleg biodiverzitás vesztes, környezetkárosítás nélkül, klímaváltozás növelés nélkül történjen oly módon, hogy ne használja túl az ökoszisztéma szolgáltatásokat. A környezet és az ember közötti konfliktus kifejezésére, annak mértékének megállapítására manapság szinte kizárólag a szén-dioxid-kibocsátást vesszük figyelembe. A klímaváltozás szempontjából ez érthető is, azonban az emberiség anyagfelhasználása kapcsán nagyon sok információ létezik, amelyeket nem biztos, hogy megfelelő súllyal kezelünk, illetve talán nem is tudjuk a mértékét elhelyezni.

Mindezekre tekintettel a rendezvény célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak arról, hogy létezik-e fenntartható területhasználat, anyaghasználat, hogyan tud egy szervezet karbon semlegesen működni, továbbá mit jelent a ritka földfémek kitermelésének környezeti ára, mit lehet tudni a műanyagok eredetéről, jövőjéről.

Elhangzott előadások:

- Létezik-e fenntartható területhasználat? Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia felülvizsgálata.
- Van-e fenntartható anyaghasználat – előny vagy hátrány az ásványi nyersanyagok korlátozott elérhetősége?
- Vállalati karbonsemlegesség elérése. Számszerűsíthető-e és mekkora arányt képvisel az IT eszközök és hálózati működésük anyag és energia igénye?
- Ritkaföldfémek kitermelésének környezeti ára a teljes életciklus mentén.
- A műanyagok felemelkedése és elterjedése – a műanyagok eredete és jövője.
- BalatonRól – JövőRől a régió középiskolásait megcélzó jövőformáló versenyének bemutatása.

4. Természetvédelmi Konferencia a Balaton Régióban - 2023. június 13., Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Csopak

Az éghajlatváltozás napjaink egyik legsürgetőbb és legnagyobb kihívásának számít. Ahhoz, hogy eredményesen lehessen kezelni az ezzel összefüggő feladatokat, új növekedési stratégiára van szükség, mely a gazdaságot egy modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággá alakítja át. Ezért az európai zöld megállapodás cselekvési tervet vázol fel a következőkre: az erőforrások hatékony felhasználásának elősegítése a tiszta, körforgásos gazdaságra való átállás révén; a biológiai sokféleség helyreállítása és a környezetszennyezés mértékének csökkentése. A biológiai sokféleség elengedhetetlen az élethez. A természeti folyamatoknak köszönhető a levegő tisztasága, a víz körforgása, a növények beporzása és a természetes hulladék lebontása, csak hogy a legfontosabbak kerüljenek megemlítésre az emberi élet szempontjából. A biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás szorosan összefügg. Ahhoz, hogy a megállapodás 2030-as céljai elérhetővé váljanak kiemelt fontossággal kell kezelni bizonyos természetes élőhelyek emberi beavatkozás előtti állapotának visszaállítását.

Mindezekre tekintettel a rendezvényünk célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tájékoztatást kapjanak a vizes élőhelyek klíma gondjairól és szerepükről a természeti értékek megőrzésében, a balatoni madarokról, a környezet-és természetvédelem turizmussal összefüggő kérdéseiről, valamint a városi területek élhetőbbé tételéről, települési jó gyakorlatokról a zöldterületek természetvédelmi célú fejlesztése kapcsán stb...

Elhangzott előadások:

- Vizes élőhelyek klíma gondjai az élővilág szemszögéből, a vizes élőhelyek szerepe a védett természeti értékek megőrzésében.
- Más szemmel a balatoni madarokról? - az érem két oldala.

- Hogyan jelenik meg a környezetvédelem, természetvédelem a turisztikai pályázatokban?
- Harmonikus területi fejlődés - élhető, fenntartható városok és térségeik.
- Települési jó gyakorlatok a zöldterületek természetvédelmi, élővilág-védelmi fejlesztése során.

5. Szemléletformáló rendezvénysorozat összefoglaló tematika:

A Földünket fenyegető környezeti problémák iránt egyre fogékonyabbakká váltunk, a gyermekektől a felnőttekig szinte minden korosztály ismeri a globális változásokat érintő témák fontosságát.

A Balaton Fejlesztési Tanács munkaszervezete, a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. a környezet védelme, az ökológiai, szociális, kulturális és gazdasági fenntarthatóság érdekében 2020 őszén szemléletformáló rendezvénysorozatot indított, hogy felhívja a figyelmet mindannyiunk személyes érintettségére, a klímaváltozásra, a természeti erőforrások csökkenésére és az ökoszisztémák sérülékenységére vonatkozóan.

A rendezvénysorozat online formában kerül megvalósításra, minden hónap első szerdáján, figyelemfelkeltő, érdekes prezentációkkal, filmekkel, amelyek minden érdeklődő partnerünk, továbbá az iskolai oktatás - a tanárok, a diákok és a szülők – és a lakosság számára is segítséget és támogatást nyújt azokban a témákban, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a klímaváltozással, környezetvédelemmel és természetesen a Balatonnal kapcsolatban. A rendezvényünk célja, hogy a résztvevők új ismeretekkel gazdagodjanak, tudományos értékű előadásokat és közérthető formában ismertetett jó gyakorlatokat hallgathassanak, annak érdekében, hogy a saját felelősség felismerhető legyen mindenki számára, hogy a közös hang megtalálásával a közös cselekvés eredményre vezethessen.

A sorozat előadásai megtekinthetők az alábbi linken:
<https://www.rolrol.hu/reszletek/eloadas-sorozat-balatonrol-jovorol>

- Kertünk és udvarunk - 2023. február 1.
- Területrendezés és építészet - 2023. március 1.,
- A jövő települési zöldfelületei - 2023., április 5., szerda,
- Megfogtam egy szúnyogot... - 2023. május 3., szerda,
- Közösség jószágtartás és tájfenntartó gazdálkodás - 2023., szeptember 14, csütörtök,
- Fenntartható lakhatás - 2023. október 4., szerda,
- Vadak a kertek alatt - 2023. december 6., szerda,

2.14. Térségi fejlesztéseket megalapozó társadalmi, gazdaságszociológiai elemzések, kutatások elkészítése

2023. évben az alábbi kutatások, elemzések elkészítését tervezi az Ügynökség:

- Területi tervezés megalapozása a jövő Balatonjáért
- Kiemelt térségek együttműködésében zajló fejlesztések előkészítését szolgáló kutatások
- A balatoni rendhagyó helyi társadalmának elemzése

A kutatások 2023. évben elindultak, befejezésük 2024. évben valósul meg.

3. A tanács ülésein végzett feladatok

A Balaton Fejlesztési Tanács 2023. évben 7 ülést tartott

2023. február 17. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- a BFT Szervezeti és Működési Szabályzat módosítását,
- a Balaton Kiemelt Térség fejlesztési programja (2021-2027) Végrehajtási Tervének társadalmi egyeztetésének változatát,
- a BFT 2023. évi munkatervét,
- a BFT 2023. évi költségvetését és 2022. évi beszámolóját,
- a részére biztosított 2023. évi fejlesztési forrás felhasználását,
- a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. 2023. évi pénzügyi tervét.

Tájékoztatót hallgatott meg

- a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről,
- a Balaton térség környezet- és természetvédelmét érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult fejlesztésekről,
- a tagszervezetek 2022. évi tevékenységéről, 2023. évi terveiről,
- a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet lakóingatlan-piacának 2022. évi vizsgálatáról.

Jóváhagyta

- a „Mozdulj Balaton!” strandi szabadidős sportprogram-sorozat 2023. évi tervezetét,
- a BFT Elnöke által 2022. december 1. – 2023. január 31. között meghozott 15 db BFT Elnöki határozatot.

2023. május 18. – Siófok

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- a részére biztosított 2023. évi térségfejlesztési forrás felhasználását,
- a BFT 2022. évi ellenőrzési tervének megvalósulását és a BFT 2023. évi ellenőrzési tervét,
- a BFT 2022. évi Éves Költségvetési Beszámolóját,
- a Balatoni Integráció Kft. 2022. évi tevékenységét, pénzügyi beszámolóját, közhasznúsági mellékletét.

Tájékoztatót hallgatott meg

- a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről,
- a turisztikai szezont érintő feladatokról,
- a Balaton vízminőség-védelmét és vízbiztonságát szolgáló feladatok végrehajtásának 2022. évi eredményeiről.

Jóváhagyta

- a „Balaton Kiemelt Üdülőkörzet 2022. évi területi monitoring jelentése” című tanulmányt,
- a BFT Közbiztonsági Testület 2022. évi tevékenységét,
- a BFT Közbiztonsági Tanácsadó Testületének szervezeti módosítását,

- a BFT 2022. évi fejlesztési forrásából megvalósuló társadalmi-gazdasági tanulmányok teljesítését,
- a BFT Elnöke által 2023. február 1. – 2023. április 30. között meghozott 21 db BFT Elnöki határozatot,
- Esztergályhorváti Község Önkormányzat támogatási pályázatának módosítási kérelmét.

2023. június 16. – Online felület

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- BFT által a településfejlesztési beruházások támogatására kiírt pályázatok bírálatáról szóló előterjesztést.

Jóváhagyta

- a részére biztosított 2023. évi klímaadaptációs fejlesztési forrás felhasználásáról szóló előterjesztést,
- a BFT által támogatott vízbiztonsági kamerák használatba adását a Rádiós Segélyhívó és Infokommunikációs Országos Egyesület részére.

2023. augusztus 04. – Online felület, rendkívüli

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- a 2023. évi fejlesztési forrása keretében támogatásra kerülő projekteket.

Jóváhagyta

- a BFT Közbiztonsági Kabinet statútumának módosítását,
- Esztergályhorváti Község Önkormányzat támogatási pályázatának módosítási kérelmét.

2023. szeptember 15. – Siófok

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Tájékoztatót hallgatott meg

- a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről,
- a Balaton térség vízgazdálkodását érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult fejlesztésekről,
- a Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tevékenységét, kutatási eredményeiről,
- a Balaton régió ivóvízellátásáról, a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. Balaton Kiemelt Térségben végzett feladatairól, a tervezett fejlesztésekről.

Jóváhagyta

- a Balaton Kiemelt Térség Klímastratégiájával kapcsolatban elvégzett feladatokat,
- a 19. Tavak Világkonferenciájának megszervezését,
- a BFT Elnöke által 2023. május 1. – 2023. szeptember 1. között meghozott 37 db BFT Elnöki határozatot,
- a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott, megvalósuló nemzetközi projekteket.

2023. október 25. – Online, rendkívüli

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- a részére biztosított 2022. évi klímaadaptációs és 2023. évi térségfejlesztési forrás felhasználásának módosítását.

2023. december 15. – Balatonfüred

A Balaton Fejlesztési Tanács az ülésen

Elfogadta

- a részére nyújtott szolgálati lakások kialakításának támogatása célú fejlesztési forrás felhasználási javaslatát,
- a Balaton Kiemelt Térség 2021-2027 évekre szóló területfejlesztési programjának végrehajtásáról szóló beszámolót,
- fejlesztési forrás felhasználásának módosításáról szóló előterjesztést.

Tájékoztatót hallgatott meg

- a Balaton fejlesztéséhez kapcsolódó kormányzati feladatok előrehaladásáról és a szükséges intézkedésekről,
- a Balaton térség környezet- és természetvédelmét érintő kérdésekről, tervezett és megvalósult fejlesztésekről,
- a Balatoni Hajózási Zrt. tevékenységéről és fejlesztési projektjeiről,
- a Balatoni Halgazdálkodási Zrt. tevékenységéről,
- a 2023. évi idegenforgalmi szezon köz- és vízbiztonsági gyors mérlegéről, a Közbiztonsági Kabinet munkájának működésével kapcsolatos aktuális feladatokról.

Jóváhagyta

- a „Mozdulj Balaton!” szabadidős sportprogram-sorozat 2023. évi lebonyolításáról szóló előterjesztést,
- a Balaton Kiemelt Térség 2023-2028 közötti időszakra vonatkozó Regionális Környezetvédelmi Programjának Egyeztetési változatát,
- a Balaton Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével benyújtott, megvalósuló nemzetközi projekteket, nemzetközi rendezvényeket,
- a BFT Elnöke által 2023. szeptember 2. – 2023. november 30. között meghozott 21 db BFT Elnöki határozatot.

Siófok, 2024. február 12.

Balaton Fejlesztési Tanács
munkaszervezete